

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 7^{ης} Απριλίου 2022

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 25

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αγαπητές συναδέλφισσες,

Κάθε χρόνο στις 7 Απριλίου εορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα Υγείας, η οποία καθιερώθηκε το 1948, έτος ίδρυσης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), του εξειδικευμένου οργάνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για θέματα υγείας.

Το θέμα της Παγκόσμιας Ημέρας Υγείας για το έτος 2022, όπως καθορίστηκε από τον ΠΟΥ, είναι «Ο πλανήτης, η υγεία μας» με στόχο την εστίαση της προσοχής της παγκόσμιας κοινότητας σε θέματα που αφορούν την ευημερία του πλανήτη και των ανθρώπων που ζουν σε αυτόν, καθώς και τη διατήρηση της παγκόσμιας υγείας. Πέρα από την υγειονομική κρίση που βιώνουμε τα τελευταία δύο χρόνια, η κλιματική κρίση αποτελεί εξίσου μεγάλη απειλή για την υγεία των ανθρώπων. Η υπερθέρμανση του πλανήτη, ο μολυσμένος αέρας λόγω της καύσης των ορυκτών καυσίμων, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, η λειψυδρία και η ρύπανση θέτουν καθημερινά σε κίνδυνο την υγεία των ανθρώπων. Η πανδημία COVID-19 κατέδειξε τη δύναμη της επιστήμης, αλλά και τις γενικότερες ανισότητες και αδυναμίες σε αρκετούς τομείς της κοινωνίας, υπογραμμίζοντας την επιτακτική ανάγκη δημιουργίας βιώσιμων κοινωνιών ευημερίας, αφοσιωμένων στην εξασφάλιση δίκαιης υγείας όχι μόνο για τώρα, αλλά και για το μέλλον.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, συντασσόμαστε στον αγώνα των παγκόσμιων και ευρωπαϊκών οργανισμών για τη διασφάλιση της υγείας και δεσμευόμαστε ότι θα καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, λαμβάνοντας όλα τα απαιτούμενα μέτρα για τη διατήρηση της υγείας των ατόμων και της ζωής στον πλανήτη.

Τώρα παρακαλώ πολύ τον κ. Γεωργίου να ενημερώσει το σώμα για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από τις 25 μέχρι την 31^η Μαρτίου, η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, εκ των Αντιπροέδρων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), πραγματοποίησε επίσκεψη στις ΗΠΑ, συμμετέχοντας σε αντιπροσωπία του προεδρείου της συνέλευσης. Στη Νέα Υόρκη η αντιπροσωπία είχε χωριστές συναντήσεις με τη Βοηθό Γενική Γραμματέα του ΟΗΕ για Πολιτικές και Ειρηνευτικές Υποθέσεις κ. Rosemary DiCarlo και τον Διευθυντή του Γραφείου του Προέδρου της 76^{ης} Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, πρέσβη κ. Nagaraj Kakapur. Στην Ουάσιγκτον η αντιπροσωπία είχε συνάντηση με μέλη

της Επιτροπής για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Επιτροπή Ελσίνκι) στο αμερικανικό Κογκρέσο και συμμετείχε σε ειδική συνεδρία της επιτροπής για το θέμα της παραπληροφόρησης στην ουκρανική κρίση. Η αντιπροσωπία πραγματοποίησε επίσης χωριστές συναντήσεις με τον ειδικό βοηθό του Αμερικανού Προέδρου και Ανώτερο Διευθυντή για θέματα Ρωσίας και Κεντρικής Ασίας κ. Eric Green, καθώς και με τον Αναπληρωτή Υφυπουργό στο Γραφείο Συγκρούσεων και Επιχειρήσεων Σταθεροποίησης κ. Matthew Steinhelfer και την τελούσα χρέη Αναπληρώτριας Υφυπουργού στο Γραφείο Ευρωπαϊκών και Ευρασιατικών Υποθέσεων κ. Kami Witmer. Επιπλέον, η κ. Χαραλαμπίδου πήρε μέρος σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα τη Μεσόγειο, που διοργανώθηκε με πρωτοβουλία της γαλλικής πρεσβείας.

Κατά τις προαναφερθείσες συναντήσεις η κ. Χαραλαμπίδου εξέφρασε ανησυχία για τον οικονομικό αντίκτυπο των κυρώσεων στην Ευρώπη. Επισήμανε τις εμφανείς ομοιότητες μεταξύ του πολέμου στην Ουκρανία και της τουρκικής εισβολής την Κύπρο και στηλίτευσε τον αποσταθεροποιητικό ρόλο της Τουρκίας στη Μεσόγειο. Η κ. Χαραλαμπίδου αναφέρθηκε επίσης στη σημασία καταπολέμησης της διαφθοράς.

Στις 30 Μαρτίου ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, Ειδικός Αντιπρόσωπος για τη Συμμετοχή της Κοινωνίας των Πολιτών στην ΚΣ ΟΑΣΕ, πραγματοποίησε στο πλαίσιο μονοήμερης επίσκεψής του στην Αλβανία χωριστές συναντήσεις με τη Συνήγορο του Λαού και αντιπροσωπία της Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του αλβανικού κοινοβουλίου.

Μεταξύ 31^{ης} Μαρτίου και 4^{ης} Απριλίου ο κ. Χατζηγιάννης ηγήθηκε αποστολής της συνέλευσης για την παρακολούθηση των προεδρικών και των πρόωρων βουλευτικών εκλογών στη Σερβία, που διεξήχθησαν στις 3 Απριλίου. Στο πλαίσιο της αποστολής πραγματοποιήθηκαν χωριστές συναντήσεις με υποψηφίους, με εκπροσώπους των εκλογικών αρχών της χώρας, καθώς και με τα μέλη της μακράς διαρκείας αποστολής παρακολούθησης των εκλογών του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ. Πραγματοποιήθηκαν επίσης χωριστές συναντήσεις με εκπροσώπους των μέσων μαζικής ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών. Την ημέρα των εκλογών ο κ. Χατζηγιάννης πραγματοποίησε επισκέψεις σε εκλογικά κέντρα στο Βελιγράδι. Συμμετείχε τέλος σε διάσκεψη τύπου, όπου παρουσιάστηκαν τα συμπεράσματα της αποστολής παρακολούθησης των εκλογών.

Στις 3 και 4 Απριλίου η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου συμμετείχε σε συνεδρία του προεδρείου της ΚΣ ΟΑΣΕ, στην Κοπεγχάγη. Η κ. Χαραλαμπίδου ενημέρωσε τα μέλη του προεδρείου για τη φιλοξενία από τη Βουλή των Αντιπροσώπων συνεδρίου της ΚΣ ΟΑΣΕ με τίτλο «Καταπολέμηση της διαφθοράς-Υπεράσπιση της Δημοκρατίας» στις 27 και 28 Μαΐου 2022. Τόνισε συναφώς την ανάγκη ενίσχυσης της πολιτικής βούλησης για την εφαρμογή των ειλημμένων δεσμεύσεων στον τομέα της χρηστής διακυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο και συνακόλουθα την επίτευξη ακόμη καλύτερων αποτελεσμάτων στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Στις 4 Απριλίου ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Παρίσι. Ο κ. Ευσταθίου επισήμανε την ανάγκη κωδικοποίησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο του νομικού πλαισίου για την καταπολέμηση και την αποτροπή της υπερβολικής και αδικαιολόγητης χρήσης βίας από τις αρχές επιβολής του νόμου και για την αξιοποίηση των κατασχεθέντων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές ενέργειες για σκοπούς προώθησης έργων κοινής ωφελείας. Εξάλλου, σε συζήτηση με θέμα τις νομικές πτυχές και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που απορρέουν από την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία, ο κ. Ευσταθίου ανέφερε ότι δεν μπορεί σε καμία περίπτωση η Ρωσία να μείνει στο απυρόβλητο για την εισβολή της στην Ουκρανία και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να επιδειχθεί ανοχή σε προσπάθειες δημιουργίας de facto αποσχιστικών οντοτήτων, όπως συνέβη στην Κύπρο με την εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή τμήματος του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα δύο πρώτα θέματα στην ημερήσια διάταξη είναι αναπομπές του Προέδρου της Δημοκρατίας, που τιτλοφορούνται «Ο περί Δήμων Νόμος του 2022» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Δήμων Νόμος του 2022» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος

Χρίστος Σενέκης

Μαρίνα Νικολάου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Βαλεντίνος Φακοντής
Νίκος Σύκας
Νίκος Γεωργίου

Αλεξάνδρα Ατταλίδου
Μη μέλη της επιτροπής:
Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2022, τους πιο πάνω νόμους, τους οποίους η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 3 Μαρτίου 2022 και των οποίων τμήμα αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπεύεται η κατάργηση του υφιστάμενου περί Δήμων Νόμου και η αντικατάστασή του με νέα νομοθεσία, η οποία θα διέπει τη λειτουργία και τη διακυβέρνηση των δήμων, ώστε να εκσυγχρονιστεί το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και οι δήμοι να αποκτήσουν την αναγκαία διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, για να καταστούν οικονομικά και λειτουργικά βιώσιμοι ως τοπικές αρχές.

Επιπροσθέτως, με τον δεύτερο αναπεμφθέντα νόμο σκοπεύεται η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του ενόψει της προωθούμενης μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης και να εισαχθούν ρυθμίσεις για την παροχή κοινών υπηρεσιών από ορισμένες κοινότητες μέσω της σύστασης και λειτουργίας τοπικών συμπλεγμάτων παροχής υπηρεσιών, όπως είναι μεταξύ άλλων η συλλογή οικιακών αποβλήτων, η παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών καθαριότητας και η ρύθμιση της τροχιάς κινήσεως.

Υπενθυμίζεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των σχετικών νομοσχεδίων η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επέφερε σημαντικές αλλαγές επί του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου, προκειμένου να επέλθουν σε αυτό οι δέουσες νομοτεχνικές και επί της ουσίας βελτιώσεις και να επιτευχθούν κατά το δυνατόν οι απαραίτητες συγκλίσεις επί των θεμάτων για τα οποία εκφράστηκαν διαφωνίες και επιφυλάξεις από μέρους των ενδιαφερόμενων πλευρών. Συναφώς, στα πλαίσια αυτά, επέφερε στα κείμενα των νομοσχεδίων τροποποιήσεις καθ' όσον αφορά μεταξύ άλλων τις προτεινόμενες για τη δημιουργία των νέων δήμων συνενώσεις, όπως και τα τοπικά συμπλέγματα κοινοτήτων τα οποία προτείνεται να συσταθούν για σκοπούς παροχής ορισμένων υπηρεσιών.

Οι κυριότεροι λόγοι της αναπομπής τμήματος των υπό αναφορά νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπως αυτοί εξάγονται από την επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2022, παρατίθενται ακολούθως αυτούσιοι:

- «2.1. Το αρχικό νομοσχέδιο με τίτλο “Ο περί Δήμων Νόμος του 2020”, όπως είχε κατατεθεί ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων από το Υπουργείο Εσωτερικών τον Μάρτιο του 2020 και συγκεκριμένα το άρθρο 3 αυτού, εδάφιο 3(δ)(ii), καθόριζε ότι ιδρύεται νέος Δήμος Δυτικής Πάφου, ο οποίος θα αποτελείτο από τον Δήμο Πέγεια και τις κοινότητες Κισσόνεργας, Χλώρακας, Έμπας και Λέμπας και, το εδάφιο 3(δ)(iii), ότι ιδρύεται νέος Δήμος Πόλης Χρυσοχούς, ο οποίος θα αποτελείτο από τον Δήμο Πόλης Χρυσοχούς και τις κοινότητες Αργάκας, Μακούντας, Χρυσοχούς, Γουδίου, Πελαθούσας και Κινούσας.
- 2.1.1. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, κατά την ψήφιση του ως άνω νομοσχεδίου σε νόμο, τροποποίησε το ως άνω άρθρο 3 και, μέσω του Παραρτήματος Ι, ίδρυσε τον νέο Δήμο Ακάμα, ο οποίος αποτελείται από τον Δήμο Πέγεια και τις κοινότητες Ακουρσού, Ίνειας, Κάθικα, Κάτω Αρόδων, Κισσόνεργας και Πάνω Αρόδων, καθώς επίσης τροποποίησε τον νέο Δήμο Πόλης Χρυσοχούς, ώστε να αποτελείται από τον Δήμο Πόλης Χρυσοχούς και τις κοινότητες Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς), Ανδρολίκου, Αργάκας, Γιαλιάς, Δρούσειας, Κρίτου Τέρα, Μακούντας, Νέου Χωριού (Πάφου), Νέων Δημμάτων, Πελαθούσας, Πομού, Τέρα και Χρυσοχούς.
- 2.1.2. Η παρούσα αναπομπή στρέφεται μόνο εναντίον του τμήματος του ψηφισθέντος περί Δήμων Νόμου του 2022 που αφορά στις παραγράφους (δ)(ii) και (δ)(iii) του Παραρτήματος Ι, στις οποίες γίνεται παραπομπή από το εδάφιο (3) του άρθρου 3, οι οποίες αφορούν τους νέους Δήμους Ακάμα και Πόλης Χρυσοχούς.
- 2.1.3. Συγκεκριμένα, το αναπεμπόμενο μέρος του Νόμου αφορά τις παραγράφους (δ)(ii) και (δ)(iii) του Παραρτήματος Ι, το οποίο έχει εν τέλει διαμορφωθεί ως εξής:
- “(ii) Δήμος Ακάμα, με έδρα την Πέγεια, ο οποίος αποτελείται από τον δήμο Πέγεια και τις κοινότητες Ακουρσού, Ίνειας, Κάθικα, Κάτω Αρόδων, Κισσόνεργας και Πάνω Αρόδων, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Ακάμα·
- (iii) Δήμος Πόλης Χρυσοχούς, με έδρα την Πόλη Χρυσοχούς, ο οποίος αποτελείται από τον δήμο Πόλης Χρυσοχούς και τις κοινότητες Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς), Ανδρολίκου, Αργάκας, Γιαλιάς, Δρούσειας, Κρίτου Τέρα, Μακούντας, Νέου Χωριού (Πάφου), Νέων Δημμάτων, Πελαθούσας, Πομού, Τέρα και Χρυσοχούς, που μετονομάζονται στα αντίστοιχα ομώνυμα

δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Πόλης Χρυσοχούς”.

- 2.2. Το νομοσχέδιο με τίτλο “Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020”, όπως είχε κατατεθεί αρχικά ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων από το Υπουργείο Εσωτερικών τον Μάρτιο του 2020 και συγκεκριμένα ο Πέμπτος Πίνακας καθόριζε ότι στην Επαρχία Πάφου το σύμπλεγμα υπηρεσιών κοινοτήτων “Γ” θα αποτελείτο από τις ακόλουθες κοινότητες: Κάτω Ακουρδάλεια, Πάνω Ακουρδάλεια, Ακουρσός, Ανδρολίκου, Κάτω Αρόδες, Πάνω Αρόδες, Δρούσεια, Θελέτρα, Ίνεια, Κάθικας, Κρίτου Τέρα, Νέο Χωριό (Πάφου) και Τέρα.
- 2.2.1. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, κατά την ψήφιση του ως άνω νομοσχεδίου σε νόμο, κατήργησε το προαναφερόμενο σύμπλεγμα υπηρεσιών κοινοτήτων, εντάσσοντας ορισμένες από τις κοινότητες αυτές στους Δήμους Ακάμα και Πόλης Χρυσοχούς, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.1.1. ανωτέρω, ενώ ενέταξε τις κοινότητες Θελέτρας, Πάνω Ακουρδαλειών και Κάτω Ακουρδαλειών σε σύμπλεγμα υπηρεσιών κοινοτήτων (Εκτος Πίνακας, Επαρχία Πάφου) μαζί με άλλες κοινότητες της Επαρχίας Πάφου. Επιπλέον, η Βουλή των Αντιπροσώπων δημιούργησε νέο σύμπλεγμα υπηρεσιών κοινοτήτων στην Επαρχία Πάφου (Σύμπλεγμα “Η”), αποτελούμενο από τις κοινότητες Έμπτας, Λέμπτας και Χλώρακας.
- 2.2.2. Το αναπεμπόμενο τμήμα του ψηφισθέντος περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2022 αφορά μόνο τον Έκτο Πίνακα, στον οποίο γίνεται παραπομπή από το άρθρο 98Α, και ειδικά τις πρόνοιες που αφορούν την Επαρχία Πάφου, ως ακολούθως: “Η. Σύμπλεγμα: 1. ΕΜΠΑ, 2. ΛΕΜΠΑ και 3. ΧΛΩΡΑΚΑΣ”.
- 2.3. Σημειώνεται ότι είναι συνταγματική υποχρέωση και αρμοδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων να νομοθετεί δυνάμει του Άρθρου 61 του Συντάγματος. Πλην όμως, ο καθορισμός του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας των δήμων αποτελεί ευθύνη και εξουσία του νομοθετικού σώματος, ενώ αντιθέτως, η “διοικητική” πρόταση δημιουργίας δήμων ή συνένωσης ή κατάργησής τους εντάσσεται στο πεδίο αρμοδιότητας της εκτελεστικής εξουσίας. Οι πρόνοιες του Συντάγματος, Άρθρα 173 έως 178, συνηγορούν υπέρ του ότι ο διαχωρισμός των δήμων και ο καθορισμός των ορίων αυτών εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας της εκτελεστικής εξουσίας και όχι της νομοθετικής. Το Άρθρο 177 του Συντάγματος προνοεί ότι είναι αρμοδιότητα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας ο διαχωρισμός των μεγάλων πόλεων σε δήμους και ο καθορισμός των ορίων εντός της περιοχής που θα ασκεί την αρμοδιότητά του έκαστος δήμος. Συνάγεται επομένως ότι η δημιουργία του νέου Δήμου Ακάμα και η τροποποίηση των ορίων της περιοχής εντός της οποίας ο νέος δήμος θα ασκεί αρμοδιότητα, όπως και η κατάργηση του προαναφερόμενου συμπλέγματος υπηρεσιών κοινοτήτων, ενδεχόμενα να βρίσκεται σε αντίθεση με το Άρθρο 177 του Συντάγματος.
- 2.3.1. Τονίζεται επίσης ότι η ευθύνη διοικητικής διάρθρωσης των τοπικών αρχών εμπίπτει, εν πρώτοις, στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, αφού αυτές αποτελούν τμήμα της κρατικής διοίκησης στην ευρεία της έννοια, η οποία στη συνέχεια προτείνει τη νομοθετική τους κατοχύρωση*. Ως εκ τούτου, η διοικητική διάρθρωση των τοπικών αρχών (π.χ. δημιουργία δήμων, συνένωση ή κατάργηση) αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, αφού αποτελούν τμήμα της κρατικής διοίκησης. Συνεπώς, η δημιουργία της νέας αυτής οντότητας και του συμπλέγματος κοινοτήτων, η οποία δεν προτάθηκε από την εκτελεστική εξουσία, ενδεχόμενα παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, η οποία εκπορεύεται από το Σύνταγμα. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, εν προκειμένω, δεν ψήφισε κανόνα δικαίου γενικής εφαρμογής, αλλά, αντίθετα, οι ψηφισθείσες και αναπεμπόμενες ρυθμίσεις άπτονται ουσιαστικά της δυνατότητας της διοίκησης να καθορίζει την πολιτική της αναφορικά με τη διοικητική διάρθρωση στη Δημοκρατία, εξουσία που εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, κατά τρόπο αντίθετο με τη θέληση της εκτελεστικής εξουσίας, όπως επεξηγήθηκε ανωτέρω.
- 2.3.2. Ειδικότερα, σημειώνεται πως ένας από τους ουσιαστικούς στόχους των κυβερνητικών νομοσχεδίων που αφορούν τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι η δημιουργία διοικητικών οντοτήτων ικανών να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες ευθύνες, εξουσίες και υποχρεώσεις στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης. Το γεγονός αυτό καταγράφεται λ.χ. και στη συνοδευτική Αιτιολογική Έκθεση του περί Δήμων Νόμου του 2020, όπου μεταξύ άλλων αναφέρονται και τα εξής:
- “Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η υιοθέτηση ενός νέου μοντέλου λειτουργίας και διακυβέρνησης των δήμων, εισάγοντας διατάξεις σε σχέση με τη διοικητική αυτοτέλεια και την οικονομική αυτονομία των δήμων, ενώ παράλληλα μεταφέρονται πρόσθετες αρμοδιότητες από το κεντρικό κράτος προς τους δήμους. Προσδιορίζονται οι τομείς αρμοδιοτήτων των δήμων και παράλληλα μειώνονται στο ελάχιστο οι απαιτούμενες εγκρίσεις από το κεντρικό κράτος σε σχέση με τη λειτουργία των δήμων, ενώ παράλληλα ενισχύεται η διαφάνεια, περιλαμβάνονται μηχανισμοί ελέγχου και λογοδοσίας, περιλαμβανομένης της αργίας, και προσδιορίζεται αυστηρά το πλαίσιο

* Βλ. Α. Ι Τάχο, «Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο» (6^η Έκδ. 2000, Εκδ. Σάκκουλα. Αθήνα-Θεσσαλονίκη), σελ. 245-246, ΣτΕ 1427/1981, 712/1984, 1845, 4265/1988 και ΣτΕ 3194/1990).

άσκησης της διοικητικής εποπτείας. [...]”. Επίσης, η Αιτιολογική Έκθεση του περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2020 προβλέπει ότι:

“...Βασικός λόγος που καθιστά αναγκαία την εν λόγω προτεινόμενη τροποποίηση είναι η βελτίωση της παροχής υπηρεσιών προς τους κατοίκους των κοινοτήτων και η παροχή βοήθειας στα Συμβούλια των κοινοτήτων, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις απαιτήσεις του κράτους και των πολιτών, με εξοικονόμηση πόρων, διατηρώντας παράλληλα τον χαρακτήρα και την οντότητα αυτών ως αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και, εξαιρουμένων των εν λόγω υπηρεσιών που θα περιέλθουν υπό την αρμοδιότητα, ευθύνη και καθήκοντα των Συμβουλίων των Συμπλεγμάτων, να συνεχίσουν να ασκούν τις αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα που τους παρέχονται από τον περί Κοινοτήτων Νόμο...”.

- 2.4. Η περιοχή του Ακάμα, που περιλαμβάνει τις ακόλουθες οκτώ κοινότητες: Κάθικας, Πάνω και Κάτω Αρόδες, Ίνεια, Δρούσεια, Φάσλι, Ανδρολικού και Νέο Χωριό (Πάφου), αποτελούσε ανέκαθεν μια ενιαία χωρική οντότητα, χαρακτηριζόμενη από κοινά στοιχεία, όπως είναι η ευδιάκριτη σπανιότητα του τοπίου, το έντονο τοπογραφικό ανάγλυφο και η πλούσια βιοποικιλότητα της περιοχής, καθώς και συγκεκριμένα κοινωνικοοικονομικά στοιχεία, όπως είναι ο αγροτικός τρόπος ζωής, η έντονη ενασχόληση του πληθυσμού με τη γεωργική καλλιέργεια και την κτηνοτροφία, αλλά και άλλα τεχνητά στοιχεία όπως είναι το συνεκτικό οδικό δίκτυο, που εξυπηρετεί τις ανάγκες των κοινοτήτων, ως ενιαίας οντότητας. Πιο συγκεκριμένα αναφέρονται τα πιο κάτω:
 - 2.4.1. Η μοναδικότητα της φυσικότητας της χερσονήσου του Ακάμα αποτέλεσε σημείο αναφοράς και γενεσιουργό αιτία, που τροφοδοτεί την ύπαρξη των οκτώ κοινοτήτων, οι οποίες αναπτύχθηκαν σε γραμμική διάταξη, κατά μήκος του υψιπέδου της “Λαόνας”. Ανέκαθεν, η καθημερινότητα των κατοίκων των οκτώ κοινοτήτων του Ακάμα ήταν κοινά συνυφασμένη με δραστηριότητες εντός της ίδιας της φύσης του Ακάμα, της οποίας άλλωστε διετέλεσαν διαχρονικά και οι ίδιοι αναπόσπαστο μέρος, τόσο μέσω των οικονομικών δραστηριοτήτων, που ανέπτυξαν και συνεχίζουν να αναπτύσσουν στην περιοχή, όσο και διαμέσου του τρόπου ζωής του τοπικού πληθυσμού. Παρ’ όλη την ανάπτυξη που χαρακτηρίζει την περιοχή των οκτώ κοινοτήτων, αλλά και την ευρύτερη περιφέρειά τους, στους Δήμους Πέγειας και Πόλης Χρυσοχούς, οι κοινότητες αυτές κατάφεραν να διατηρήσουν μέχρι σήμερα εκείνα τα στοιχεία και χαρακτηριστικά γνωρίσματα που προσδίδουν στην περιοχή έναν αγροτικό χαρακτήρα.
 - 2.4.2. Τα πιο πάνω στοιχεία και χαρακτηριστικά, που καταδεικνύουν τις κοινές καταβολές των οκτώ κοινοτήτων, αιτιολογούν τους λόγους για τους οποίους, σε χωρικό επίπεδο, αυτές οργανώνονται και λειτουργούν έως σήμερα, ως μια ενιαία οντότητα, που κυριάρχησε να αναφέρεται ως “κοινότητες Ακάμα”, της οποίας κάθε κοινότητα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.
 - 2.4.3. Το υφιστάμενο πολεοδομικό καθεστώς της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο, που αποτελεί το κανονιστικό πολεοδομικό πλαίσιο της περιοχής, επί του παρόντος ρυθμίζει τα θέματα ανάπτυξης της περιοχής, εντάσσοντας ενιαία τις οκτώ κοινότητες του Ακάμα στην Χωροταξική Περιοχή IV, διαχωρίζοντας αυτές, τόσο από τις αστικοποιημένες περιοχές στα νότια και στα βορειοανατολικά (Δήμος Πέγειας και Δήμος Πόλης Χρυσοχούς, αντίστοιχα), όσο και από τις κοινότητες που εδράζονται ανατολικότερα της περιοχής του υψιπέδου “Λαόνα”. Επιπρόσθετα, το Τοπικό Σχέδιο Ακάμα, που βρίσκεται υπό εκπόνηση από το Πολεοδομικό Συμβούλιο, προσδιορίζεται από τα διοικητικά όρια αυτών των οκτώ κοινοτήτων, υιοθετώντας -και επί της ουσίας επιβεβαιώνοντας- τα όρια της Χωροταξικής Περιοχής IV της Δήλωσης Πολιτικής. Οι οκτώ κοινότητες του Ακάμα αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις και προβλήματα, τα οποία έχουν αναγνωριστεί μέσα από τη διαδικασία εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα και για τον σκοπό αυτό προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα, δράσεις και ενέργειες, προς αντιμετώπισή τους, σε ενιαία βάση. Ταυτόχρονα, οι κοινότητες Ακάμα παρουσιάζουν κοινά πλεονεκτήματα και κατ’ επέκταση πολλές προοπτικές που προκύπτουν από αυτά.
 - 2.4.4. Οι δύο υφιστάμενες δημοτικές περιοχές, του Δήμου Πέγειας και Δήμου Πόλης Χρυσοχούς, έχουν ελάχιστα κοινά χαρακτηριστικά (φυσικά, κοινωνικά και οικονομικά) με τις κοινότητες του Ακάμα και συνεπώς διαφορετικές ανάγκες, καθώς και προοπτικές ανάπτυξης. Πρόσθετα, ο διαχωρισμός των κοινοτήτων του Ακάμα σε δύο δήμους αναμένεται να επιφέρει ιδιαίτερες δυσκολίες και ανατροπές στον ευρύτερο προγραμματισμό και έλεγχο της ανάπτυξης, στην περιοχή της Επαρχίας Πάφου, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο νέος Δήμος Ακάμα θα διέπεται από τέσσερα Σχέδια Ανάπτυξης, ήτοι τα Τοπικά Σχέδια Πάφου, Πέγειας, Ακάμα και τη Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο, ενώ, αντίστοιχα, ο Δήμος Πόλης Χρυσοχούς θα διέπεται από τρία Σχέδια Ανάπτυξης, ήτοι τα Τοπικά Σχέδια Κόλπου Χρυσοχούς, Ακάμα και τη Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο. Ο διαχωρισμός του ενιαίου των κοινοτήτων θα διαταράξει τόσο τη χωρική συνοχή της περιοχής όσο και τη δυναμική των σχέσεων μεταξύ των κοινοτήτων, τις οποίες το υπό εκπόνηση Τοπικό Σχέδιο Ακάμα επιδιώκει να αναπτύξει και επιτείνει.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι ο ενδεχόμενος διαχωρισμός της οντότητας των κοινοτήτων θα δυσχεράνει την εφαρμογή του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα, το οποίο βρίσκεται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας εκπόνησης και σύντομα θα τεθεί σε εφαρμογή, τόσο σε επίπεδο πολεοδομικής όσο και σε επίπεδο οικοδομικής αδειοδότησης, ανατρέποντας τον συνολικό πολεοδομικό-χωροταξικό σχεδιασμό και

προγραμματισμό της ανάπτυξης των κοινοτήτων, όπως αυτός έχει μελετηθεί και προωθεί από το εν λόγω Τοπικό Σχέδιο.

- 2.4.5. Η ενσωμάτωση των επτά κοινοτήτων της περιοχής Ακάμα, με εξαίρεση το Φάσλι, στους υφιστάμενους Δήμους Πέγειας και Πόλης Χρυσοχούς δυνατό να επιφέρει πιέσεις για εντατικοποίηση της ανάπτυξης, ειδικά των μη επιθυμητών αναπτύξεων, εκτός ορίου ανάπτυξης, και να οδηγήσει σταδιακά την περιοχή των κοινοτήτων σε αστικοποίηση. Επιπλέον, η ενσωμάτωση των κοινοτήτων στους δύο αστικούς δήμους αναμένεται ότι θα εντείνει το φαινόμενο της αστυφιλίας, που μαστίζει τις κοινότητες αυτές, προς τα κέντρα των δήμων, εις βάρος της υπαίθρου. Ως εκ των ανωτέρω, εξάγεται ότι οι οκτώ κοινότητες του Ακάμα έχουν μεγαλύτερες προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης παραμένοντας σε μία ενιαία λειτουργική και διοικητική οντότητα, που θα διασφαλίζει την ιστορικότητα και την κοινή τους κληρονομιά, προς όφελος του τοπίου και του περιβαλλοντικού πλούτου της περιοχής.
- 2.4.6. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής και κυρίως το μοναδικό τοπίο των κοινοτήτων του Ακάμα αποτελούν το μεγαλύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, με μεγάλη συνεισφορά στον εθνικό μας πλούτο και συμβολή στη δημιουργία της “εμπειρίας του Ακάμα”. Τα μοναδικά αυτά στοιχεία προσδίδουν προοπτικές ενιαίας ανάπτυξης στην περιοχή, ως προορισμού ειδικού ενδιαφέροντος, και για τον λόγο αυτό, άλλωστε, τυγχάνουν ειδικού χειρισμού μέσα από το υπό εκπόνηση Τοπικό Σχέδιο, προτείνοντας ήπιες μορφές ανάπτυξης, ώστε η περιοχή να διατηρήσει τη συνοχή, τη φυσικότητά της και τον αγροτικό της χαρακτήρα.
- 2.4.7. Η ενιαία αντιμετώπιση των οκτώ κοινοτήτων του Ακάμα λήφθηκε υπόψη και κατά τη διαμόρφωση, από ομάδα τοπικών και διεθνών εμπειρογνομόνων, του Σχεδίου Αειφόρου Ανάπτυξης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και ήδη βρίσκεται στο στάδιο της υλοποίησης. Το Σχέδιο δίνει έμφαση στην προστασία της βιοποικιλότητας, εναρμονίζεται με τις πρόνοιες της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ/ΕΕ (“Οδηγία των Οικοτόπων”) και αποσκοπεί στη βελτίωση της εμπειρίας των επισκεπτών με βασικές υποδομές εξυπηρέτησης και ελεγχόμενης διακίνησής τους μέσα στο Πάρκο. Κεντρική, ωστόσο, διάσταση του Σχεδίου Αειφόρου Ανάπτυξης του Πάρκου αποτελεί και η άμεση και απευθείας διασύνδεσή του με τις οκτώ κοινότητες, θεωρώντας ότι οι επισκέπτες θα έχουν εκεί τη δυνατότητα να απολαύσουν υπηρεσίες διαμονής και εστίασης, σε υποδομές που λαμβάνουν υπόψη τα κοινά φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των κοινοτήτων. Αυτή η ρύθμιση αναμένεται ότι θα διασφαλίσει και την αειφόρο ανάπτυξη των κοινοτήτων. Σημειώνεται ότι, τόσο του Σχεδίου Αειφόρου Ανάπτυξης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα, όσο και της εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα, προηγήθηκε εκτεταμένη διαβούλευση με τις οκτώ κοινότητες της περιοχής, οι οποίες αντιμετωπίζονταν πάντοτε με ενιαίο και ομοιόμορφο τρόπο.
- 2.5. Υπό το φως των πιο πάνω, συνάγεται ότι με την εφαρμογή των αναπεμπόμενων διατάξεων, ενδεχόμενη διοικητική διαίρεση και/ή διαχωρισμός της χωρικής οντότητας των επτά κοινοτήτων και ενσωμάτωση κάποιων εξ αυτών στον νέο Δήμο Ακάμα και των υπολοίπων στον Δήμο Πόλης Χρυσοχούς ενδέχεται να προκαλέσει σοβαρά διοικητικά, πρακτικά, πολεοδομικά, κοινωνικά, οικονομικά και λειτουργικά προβλήματα στη μελλοντική ανάπτυξη των κοινοτήτων.
- 2.6. Επισημαίνεται, επιπλέον, ότι η θέση της εκτελεστικής εξουσίας για τη λειτουργικότητα των δήμων, όπως είχε προταθεί αρχικά, βάσει της διοικητικής διευθέτησης των διοικητικών ορίων των νέων δήμων και/ή του συνολικού αριθμού τους, διατυπώθηκε από μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών σε αρκετές συνεδρίες της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών. Συγκεκριμένα, εκ του ίδιου του Υπουργού Εσωτερικών και/ή της διοικήσεως του υπουργείου, κατά τη συζήτηση του θέματος στην οικεία κοινοβουλευτική επιτροπή, εκφράσθηκαν σοβαρές επιφυλάξεις ως προς τη βιωσιμότητα και την ικανότητα λειτουργίας και διοικητικής επάρκειας, στην περίπτωση που τα κρίσιμα τεχνικά χαρακτηριστικά έκαστης διοικητικής περιοχής αγνοηθούν ή δεν υπάρξει ισόρροπη και/ή ορθολογιστική κατανομή ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, καθώς και χωρικών και πληθυσμιακών δεδομένων. Τονίσθηκε δε επανειλημμένα ότι οι προτάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών ως προς τους δήμους στηρίχθηκαν σε συγκεκριμένες μελέτες. Τίθενται, επομένως, ζητήματα ζωτικής σημασίας για τη βιωσιμότητα και την ικανότητα των προτεινόμενων υπό δημιουργία δήμων, όπως η σύσταση και συγκρότησή τους έχει εν τέλει διαμορφωθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η περίπτωση της περιοχής του Ακάμα και συγκεκριμένα του Δήμου Πέγειας αποτελεί μία ειδική και μοναδική περίπτωση.
- 2.6.1. Από τα πιο πάνω συνάγεται πρόσθετα ότι η ψήφιση των συγκεκριμένων διατάξεων του εν λόγω Νόμου θα επιφέρει τη διάσπαση μίας συνεκτικής ενιαίας οντότητας, όπως είναι “οι κοινότητες Ακάμα”, δημιουργώντας ανισότητα μεταξύ των τεχνικών και γεωγραφικών χαρακτηριστικών των επιμέρους προτεινόμενων διοικητικών διαιρέσεων. Οι οκτώ κοινότητες διασπώνται σε δύο δήμους, ενώ μία κοινότητα εξαιρείται, γεγονός που δημιουργεί διοικητική δυσαρμονία και διάκριση, χωρίς να θεμελιώνεται ορθολογιστικά η διάκριση αυτή, η οποία απλώς θα μετακυλήσει τη συσσώρευση διοικητικών και λειτουργικών αδυναμιών σε διοικητικές οντότητες, που δεν θα έχουν ισότιμα εφόδια να τις αντιμετωπίσουν, και κατ’ επέκταση το βάρος θα μετατεθεί στους δημότες τους. Παράλληλα, η μοναδική περίπτωση των κοινοτήτων του Ακάμα θα διασπασθεί και θα απωλέσει τη διοικητική της

ομοιογένεια, με κίνδυνο να απωλέσει και τη μοναδικότητά της.

- 2.6.2. Συναφώς, στη Γνωμάτευση “Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 2) (1989) 2 ΑΑΔ 1931” καταγράφονται τα εξής σημαντικά:

“...Η νομοθετική εξουσία είναι το συνταγματικό όργανο της πολιτείας για τον καθορισμό του περιεχομένου της νομοθεσίας. Ο νομοθέτης είναι ο κατ’ εξοχήν κριτής των δικαίων αναγκών των πολιτών και του κοινωνικού συνόλου. Η διακριτική ευχέρεια του νομοθέτη στον τομέα των αρμοδιοτήτων του είναι μεγάλη, ανάλογα μεγάλη με την πολιτική του ευθύνη για τον προσδιορισμό του πλαισίου διακυβέρνησης της χώρας. Το πεδίο για δικαστική παρέμβαση περιορίζεται στις περιπτώσεις εκείνες που ο νομοθέτης υπερβαίνει τα ακραία όρια της νομοθετικής του αρμοδιότητας και νομοθετεί κατ’ αντίθεση ή με τρόπο ασύμφωνο προς συγκεκριμένες διατάξεις του Συντάγματος.

...Η ομοιογένεια μεταξύ πραγμάτων ή της θέσης ή της κατάστασης ατόμων για σκοπούς ίσης μεταχείρισης δεν προσδιορίζεται μικροσκοπικά ή σχολαστικά αλλά με γνώμονα την ουσιαστική συνάφεια μεταξύ τους. Όταν η ομοιογένεια μεταξύ πραγμάτων, της θέσεως ή των περιστάσεων ατόμων είναι τόσο μεγάλη, ώστε να συνθέτουν ομάδα ατόμων ή υποκειμένων με βάση κοινό παρονομαστή ομοιογένειας, ο νομοθέτης έχει την διακριτική ευχέρεια να ταξινομήσει τα πράγματα ή τα υποκείμενα του δικαίου σε ξεχωριστή κατηγορία και να προβεί σε νομοθετικές ρυθμίσεις διάφορες από εκείνες που ισχύουν για άλλες συγγενικές αλλά όχι ομοιογενείς κατηγορίες προσώπων ή πραγμάτων. Τόσο η συμπερίληψη πραγμάτων ή ατόμων σε ομοιογενή κατηγορία όσο και οι διακρίσεις που γίνονται στα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις ατόμων πρέπει να έχουν, όπως ορίζει η νομολογία, [Βλ. μεταξύ άλλων “Republic (Ministry of Finance) v. Nishan Arakian and Others (1972) 3 C.L.R. 294” και “Apostolides and Others v. Republic (1984) 3 C.L.R. 233”], λογικό έρεισμα το οποίο να πηγάζει από την ομοιότητα ή διαφορές μεταξύ των πραγμάτων ή των φορέων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων...”

- 2.7. Στη βάση όλων όσων έχουν λεχθεί πιο πάνω, αναδεικνύονται σε πρακτικό επίπεδο, οι κίνδυνοι εφαρμογής των αναπεμπόμενων διατάξεων που στην ουσία τους θα επιτρέπουν ουσιαστικά τη μη ισότιμη μεταχείριση των επηρεαζόμενων δημοτών τους, ενώ θα καταστρατηγούν τον πολεοδομικό σχεδιασμό της ευρύτερης περιοχής.
- 2.8. Περαιτέρω, δεν έχει τεκμηριωθεί από τη νομοθετική εξουσία πως είναι αρμοδιότητά της η δημιουργία νέου δήμου/δήμων και ο καθορισμός των διοικητικών ορίων τους και πώς μπορούν να ανταποκριθούν στο ίδιο κριτήριο και στον ίδιο βαθμό αναγκαιότητας που έθεσε συνολικά ο νομοθέτης για τη μεταρρύθμιση, επιτρέποντας τις διοικητικές διαιρέσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης, μόνο στον βαθμό που αυτό είναι αντικειμενικά απαραίτητο και δικαιολογημένο.
- 2.9. Εν κατακλείδι, οι αναπεμπόμενες διατάξεις του περί Δήμων Νόμου του 2022 και του περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2022 διαφαίνεται ότι, όχι μόνο δεν συνάδουν, αλλά αντιμάχονται τον ουσιαστικό σκοπό της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης, που προσδιορίζεται ως η δημιουργία δυναμικών και λειτουργικών διοικητικών μονάδων, ικανών να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες ευθύνες τους. Οι αναπεμπόμενες διατάξεις, λόγω της μη επαρκούς θεμελίωσής τους, θα οδηγήσουν σε δυσλειτουργία, αφού η εφαρμογή τους, όπως εν τέλει διαμορφώθηκαν, καθίσταται ουσιαστικά και πρακτικά αναποτελεσματική.
3. Ως εκ τούτου, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την αναπομπή και συγκεκριμένα:

(α) σε σχέση με τον περί Δήμων Νόμο του 2022, να ψηφίσει:

- (i) αντί την ίδρυση του Δήμου Ακάμα, την ίδρυση του Δήμου Δυτικής Πάφου, ο οποίος να αποτελείται από τον Δήμο Πέγειας και τις κοινότητες Ακουρσού, Κισσόνεργας, Χλώρακας, Έμπας και Λέμπας, ώστε να διασφαλίζεται η κρίσιμη πληθυσμιακή μάζα που απαιτείται για τη βιωσιμότητα του δήμου, χωρίς να εντάσσονται σε αυτόν κοινότητες της περιοχής Ακάμα, για τους λόγους που έχουν αναφερθεί ανωτέρω, και
- (ii) την αφαίρεση των κοινοτήτων της περιοχής Ακάμα και συγκεκριμένα των κοινοτήτων Ανδρόλικου, Δρούσειας και Νέου Χωριού (Πάφου) από τον νέο Δήμο Πόλης Χρυσοχούς, για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω, και

(β) σε σχέση με τον περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικό) (Αρ. 2) Νόμο του 2022, να ψηφίσει:

- (i) κατάργηση του Συμπλέγματος Η (Εκτος Πίνακας), που αφορά τις κοινότητες ΕΜΠΑ, ΛΕΜΠΑ και ΧΛΩΡΑΚΑ, και
- (ii) ένταξη των κοινοτήτων της περιοχής Ακάμα σε ενιαίο σύμπλεγμα κοινοτήτων, ως ακολούθως: 1. ΑΝΔΡΟΛΙΚΟΥ, 2. ΑΡΟΔΕΣ ΚΑΤΩ, 3. ΑΡΟΔΕΣ ΠΑΝΩ, 4. ΔΡΟΥΣΕΙΑ, 5. ΙΝΕΙΑ, 6. ΚΑΘΙΚΑΣ, 7. ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ (ΠΑΦΟΥ), 8. ΦΑΣΛΙ».

Ο Υπουργός Εσωτερικών κατά την εξέταση των αναπεμφθέντων νόμων από την επιτροπή αναφέρθηκε στους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή τμήματος νόμων, στη βάση της πιο πάνω επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνοντας ότι η ψηφισθείσα νομοθεσία όσον αφορά τα τμήματα των νόμων που αναπέμφθηκαν αναμένεται να επιφέρει σημαντικά λειτουργικά προβλήματα, επισημαίνοντας την ανάγκη διασφάλισης της βιωσιμότητας των νέων δήμων.

Οι εκπρόσωποι του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αναφέρθηκαν στα ζητήματα αντισυνταγματικότητας που εγείρονται στη βάση της επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Επιπροσθέτως, απαντώντας σε ερώτημα που υποβλήθηκε από μέλη της επιτροπής αναφορικά με την άσκηση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπής επιλεκτικά τμημάτων των νόμων, δεδομένου ότι η επιτροπή επέφερε πρόσθετες τροποποιήσεις στα κατατεθέντα από την εκτελεστική εξουσία νομοσχέδια, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις αναπεμφθείσες διατάξεις των ψηφισθέντων από τη Βουλή νόμων, διευκρίνισαν ότι επαφίεται στην κρίση του Προέδρου της Δημοκρατίας να αναπέμψει νόμο ή τμήμα αυτού για το οποίο δε συναινεί με τις πρόνοιές του.

Στο στάδιο της εξέτασης των αναπεμφθέντων νόμων τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν ερωτήσεις σε σχέση με τους λόγους της αναπομπής και ζήτησαν μεταξύ άλλων πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις αναφορικά με το Τοπικό Σχέδιο Ακάμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτού του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την απόρριψη της αναπομπής.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των αναπεμφθέντων νόμων στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Βλέπω τον κ. Δαμιανού. Να ετοιμαστεί λίστα ομιλητών, παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

Κυρία Ατταλίδου, να ξεκινήσουμε με εσάς; Στο βήμα; Πολύ ωραία.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, θα ήταν πιο ορθό και με την ιδιότητα του προέδρου να τοποθετηθώ και με τη δική μου ιδιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σκέφτηκα να σας αφήσω τελευταίο, αλλά έχετε δικαίο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Απλώς, ενδεχομένως να δευτερολογήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, κανένα πρόβλημα. Έχουμε χρόνο εξάλλου αλλά εντάξει. Ξεκινήστε εσείς. Ναι, κύριε Δαμιανού, έχετε τον λόγο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, αλλά, αν θέλει κάποιος να δευτερολογήσει, δικαιούται.

Επειδή δεν πρόλαβαν οι γραμματείς να σημειώσουν ποιοι, ποιες θέλουν τον λόγο, παρακαλώ όπως ζητήσετε τον λόγο όποιοι και όποιες επιθυμείτε να μιλήσετε.

Ναι, κύριε Δαμιανού, σας ακούμε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από μια πολύχρονη περιπέτεια, που διήρκεσε πάνω από δέκα χρόνια, με ανατροπές, με προβληματισμούς, με αλλαγές σχεδιασμών, έγινε κατορθωτό μέσα από σκληρή προσπάθεια -και συλλογική, θα προσέθετα- και της εκτελεστικής εξουσίας και της νομοθετικής και της Ένωσης Δήμων και της Ένωσης Κοινοτήτων να υπερψηφιστεί από την ολομέλεια της Βουλής η μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση. Μια μεταρρύθμιση η οποία όλες και όλοι ανεξαιρέτως υπογραμμίζαμε ότι συνιστούσε μια κοινωνική αναγκαιότητα και, δεδομένης της κατάστασης στην οποία βρίσκεται η τοπική αυτοδιοίκηση, ότι ήταν και αδήριτη ανάγκη η

ενεργοποίηση της διαδικασίας εφαρμογής αυτής της μεταρρύθμισης, αξιοποιώντας πλήρως τα χρονοδιαγράμματα που είναι μπροστά μας κάτι περισσότερο αυτή τη στιγμή από δύο χρόνια. Έγινε μια πολύ έτσι, εντατική προσπάθεια στην επιτροπή Εσωτερικών με εξασφάλιση των ευρύτερων δυνατών συναινέσεων μεταξύ των κομμάτων και καταλήξαμε να υπερψηφίσουμε αυτό που ψήφισε η ολομέλεια της Βουλής, με συντριπτική πρέπει να πω πλειοψηφία, ασφαλώς με διαφοροποίηση σε επιμέρους ζητήματα με βάση και τις τροπολογίες.

Από την πρώτη στιγμή είχαν εκφραστεί δημόσια συγχαρητήρια και ευχαριστίες και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και από τον αρμόδιο υπουργό, υπήρχε μια διαδικασία να αλληλοσυγχαίρουμε εαυτούς και αλλήλους και βεβαίως αναμέναμε ότι, ένεκα και της συναίνεσης που είχαμε δείξει ως κόμματα... Και εδώ θέλω να υπογραμμίσω την ιδιαίτερα υπεύθυνη στάση των κομμάτων της αντιπολίτευσης, γιατί αυτή η ειδική μνεία είναι αναγκαία, διότι αυτό που συνέβη με τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης -μακάρι να υπάρξει επανάληψη στα χρονικά αυτού του κοινοβουλίου, αυτό θα είναι ευχής έργον- το να βγαίνει μπροστά η αντιπολίτευση συλλογικά και να στηρίζει, να εμπλουτίζει, να ενισχύει, να διαφοροποιεί ενίοτε μια κυβερνητική πρωτοβουλία για μια αναγκαία μεταρρύθμιση και στο τέλος να υπερψηφίζεται, θεωρώ ότι ήταν ένας πολύ μεγάλος άθλος. Αναμέναμε λοιπόν ότι αυτή η συναίνεση που εξασφαλίστηκε στο κοινοβούλιο και το τελικό προϊόν των νομοθετημάτων, όπως ψηφίστηκαν, θα γίνονταν αποδεκτά και από την ίδια την κυβέρνηση, η οποία στο βιογραφικό της θα κατέγραφε ότι επί των ημερών της -και δε θα υπεισέλθω στα υπόλοιπα ζητήματα, για τα οποία είναι προφανές ότι υπάρχει χάσμα θέσεων ένεκα και χειρισμών της κυβέρνησης και του Προέδρου, αλλά για το προκείμενο, όπως και στο παρελθόν λέχθηκε για το ΓΕΣΥ- θα κατέγραφε μια σημαντική μεταρρύθμιση, που αφορά το σύνολο της κυπριακής κοινωνίας. Μας ήταν αδιανόητο -πρέπει να πω- ότι, για λόγους που θα επεξηγηθούν, σε έναν πληθυσμό που πλησιάζει το ένα εκατομμύριο, σε μια μεταρρύθμιση που αφορά είκοσι νέους δήμους, πέραν των τριακοσίων εξήντα πέντε κοινοτήτων, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για προφανείς λόγους θα επέλεγε, με όλο τον σεβασμό προς τους αριθμούς, αλλά και τους ανθρώπους, οκτώ κοινότητες που συμποσούνται σε χίλια πεντακόσια άτομα και θα ανέπεμπε, θέτοντας εν αμφιβόλω την ίδια τη μεταρρύθμιση, ουσιαστικά το σύνολο των νομοθεσιών. Από την πρώτη στιγμή είχαμε απευθύνει δημόσια έκκληση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να επικρατούσαν δεύτερες και σοφότερες σκέψεις. Ήταν η εκτίμησή μας ότι θα άνοιγε -και έχει ανοίξει- ο ασκός του Αιόλου, διότι από τη στιγμή που αυτό που ψηφίσαμε δεν ήταν η απόλυτη σύγκλιση αλλά ο ελάχιστος κοινός παρονομαστής, από τη στιγμή που αρκετά από τα δικά μας ξεχωριστά «θέλω» δε βρήκαν τη θέση τους στα τελικά νομοθετήματα -και μπορώ να απαριθμήσω σειρά δικών μας αξιώσεων που δεν ικανοποιήθηκαν, αλλά βλέποντας τη μεγάλη εικόνα ως ΑΚΕΛ και λειτουργώντας υπεύθυνα είπαμε ότι προέχει η μεταρρύθμιση, είτε αυτό αφορά τον χειρισμό που έγινε με τον δήμο Δερύνειας είτε την εξέλιξη την παράδοση που έγινε με τον δήμο Αραδίππου είτε άλλα σενάρια ανά το παγκύπριο, για την Αγλαντζιά, το Γέρι και τα Λατσία είπαμε ότι εμείς κρατούμε τη μεγάλη εικόνα. Όπως βάλαμε πλάτη στη διαδικασία να ψηφιστούν τα νομοσχέδια, νουθετούσαμε δημόσια ότι έπρεπε να ξεκινήσει η διαδικασία εφαρμογής της μεταρρύθμισης.

Το γεγονός λοιπόν ότι ο Πρόεδρος ο ίδιος από το σύνολο των ρυθμίσεων αμφισβητεί αποκλειστικά έναν δήμο ουσιαστικά, τον δήμο Πόλεως Χρυσοχούς, και εκ των πραγμάτων έναν δεύτερο δήμο, εκείνον της Πέγειας, που μετονομάζεται με έναν ισχυρό περιβαλλοντικό συμβολισμό σε δήμο Ακάμα, εύλογα μας κάνει να διερωτόμαστε γιατί να προβεί σε αυτό το απονενομένο διάβημα ένας Πρόεδρος ο οποίος είχε μπροστά του μια μεταρρύθμιση την οποία ζήτησε από το κοινοβούλιο και το κοινοβούλιο του την έδωσε. Είπαμε λοιπόν ότι έπρεπε να γίνουν δεύτερες σκέψεις, να προχωρήσει ο Πρόεδρος με απόσυρση της αναπομπής. Παρεμπιπτόντως, είναι σεβαστό συνταγματικό δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας να κάνει αναπομπή. Αλλά, βλέποντας ακριβώς τους κινδύνους, έχοντας ήδη λάβει μηνύματα, σωρεία μηνυμάτων ανά το παγκύπριο, από δημάρχους, από δημοτικούς συμβούλους, κοινοτάρχες, κοινοτικά συμβούλια, αριθμό τοπικών κοινωνιών που ούτως ή άλλως διαφωνούν με τη μεταρρύθμιση όπως ψηφίστηκε, θεωρήσαμε καθήκον μας να προειδοποιήσουμε ότι θα άνοιγε κυριολεκτικά η όρεξη για επιπρόσθετες αμφισβητήσεις αυτού που ψηφίσαμε.

Βέβαια, πριν δούμε την αναπομπή, δεν αναμέναμε πραγματικά ότι αυτός ο Πρόεδρος, αυτή η κυβέρνηση με τα χέρια της θα έβγαζε τα μάτια της. Γιατί τι άλλο συνιστά από χειρισμούς ενός ιδανικού αυτόχειρα το γεγονός ότι μέσα από την αναπομπή έχουν δημιουργήσει το νομικό υπόβαθρο που ενδεχομένως να αξιοποιηθεί από οποιουσδήποτε δικαιωματικά, για να προσφύγουν στη δικαιοσύνη και να αμφισβητήσουν τη συνταγματικότητα αυτής της μεταρρύθμισης; Πώς το έπραξε; Ισχυριζόμενη η κυβέρνηση ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων δε δικαιούται να νομοθετεί για τα σενάρια των συνενώσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Συγκεκριμένα, στη σελίδα 3 της αναπομπής αναφέρεται ρητά: «Η “διοικητική” πρόταση δημιουργίας δήμων ή συνένωσης ή κατάργησής τους εντάσσεται στο πεδίο αρμοδιότητας της εκτελεστικής εξουσίας. Ο διαχωρισμός των δήμων και ο καθορισμός των ορίων αυτών εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας της εκτελεστικής εξουσίας και όχι της νομοθετικής». Υπάρχει σε άλλα δύο σημεία επανάληψη αυτής της απαράδεκτης και θεσμικά επικίνδυνης αναφοράς.

Ερώτημα πρώτο: Αφού η κυβέρνηση θεωρεί ότι μπορούσε να κάνει μόνη της τα σενάρια των δήμων, γιατί απηύθυνε για δύο χρόνια επαναλαμβανόμενες εκκλήσεις στη Βουλή να ψηφίσουμε τη μεταρρύθμιση;

Ερώτημα δεύτερο: Αν ίσχυε, που δεν ισχύει, αυτό το αίολο νομικό επιχείρημα, που δεν περιποιεί τιμή σε εκείνους τους συμβουλάτορες του Προέδρου που ενέταξαν αυτό το επιχείρημα μέσα στην αναπομπή, αλλά -χάριν συζήτησης- αν ίσχυε ότι δεν εδικαιούτουν η Βουλή να αλλοιώσει τα σενάρια που κατέθεσε η κυβέρνηση, τι

θα έλεγε κανείς για το γεγονός ότι η πλειοψηφία της Βουλής δημιούργησε με αποκόλληση από τον δήμο Λάρνακας έναν νέο δήμο, τον δήμο Αραδίππου, για παράδειγμα; Μπορώ να απαριθμήσω άλλα δέκα ανάλογα σενάρια, για οικονομία χρόνου δε θα το κάμω. Άρα, είναι προφανές ότι υπήρξε συγκεκριμένη πολιτική σκοπιμότητα. Ποια είναι η συγκεκριμένη πολιτική σκοπιμότητα, επειδή ζούμε στην Κύπρο; Εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα και απορρέει από την αναπομπή αυτό που θα πω -είναι γνωστό ότι συζητείται το νέο Τοπικό Σχέδιο Ακάμα, το οποίο με βάση δημόσιες τοποθετήσεις προνοεί για τη λεγόμενη «ήπια ανάπτυξη» αυτού του εξαιρετικού οικοσυστήματος, αυτού του βιοτόπου, για τον οποίο όλοι είμαστε περήφανοι. Και, πρέπει να πω, σε όσους θα έχουν την ευκαιρία να δουν τα πρακτικά, τα οποία σήμερα κυκλοφορούν, από τη συνεδρία που εξέτασε την αναπομπή, είναι ακούοντως διαφωτιστικά. Και τι έγινε, λέει ο κ. υπουργός, αν περάσει ένας δρόμος μέσα από τον Ακάμα, από τον οποίο θα περνούν συγκεκριμένου τύπου οχήματα; Και τι έγινε, αν στα πέριξ κτιστούν τουριστικές αναπτύξεις, δίκην αντισταθμίσεων για τις κοινότητες που αδικούνται -και όντως αδικούνται- γιατί συμμετέχουν σε εκείνο το οικοσύστημα; Η απάντηση είναι απλή, έπρεπε να εξετάζαμε συγκεκριμένα αντισταθμιστικά μέτρα, αλλά το να καταργείς το περιβάλλον και να πυροβολείς το πόδι σου, γιατί αυτό είναι το περιβάλλον για τον άνθρωπο, δεν είναι αντισταθμιστικό μέτρο.

Αλλά το πιο ενδιαφέρον σε ό,τι αφορά την αναπομπή είναι το εξής: Με επίκληση του υπό εκκώλαψη σχεδίου του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα προτάσσεται ως λόγος αναπομπής ένα σχέδιο που δεν ολοκληρώθηκε, ένα σχέδιο που σε πρώτο χρόνο δεν έχει εγκριθεί από την αρμόδια επιτροπή Περιβάλλοντος, ένα σχέδιο για το οποίο το Υπουργικό επιμένει και ασκεί πιέσεις, για να αναθεωρηθεί η θέση της αρμόδιας υπηρεσίας Περιβάλλοντος, το επικαλείται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ως λόγο αναπομπής. Προσέξτε, μπορεί να είναι φιλά γραμματα, αλλά θέλω να το εξηγήσω με απλά λόγια: Μια μεταρρύθμιση αποτέλεσμα δέκα χρόνων δουλειάς τίθεται εν αμφιβόλω, με κίνδυνο όλη αυτή η προσπάθεια να πάει στράφι, διότι ένα υπό εκκώλαψη, υπό επεξεργασία μη εγκριθέν σχέδιο μπαίνει πάνω από την ανάγκη για μεταρρύθμιση.

Και είπαμε στον αρμόδιο υπουργό, όταν είδαμε την αναπομπή, με επιστολή μας ως επιτροπή Εσωτερικών, 31^{ης} Μαρτίου 2022: «Αγαπητέ κύριε Υπουργέ, αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα -την αναπομπή δηλαδή- και, ενόψει της συζήτησης της υπό αναφορά αναπομπής ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών την ερχόμενη Δευτέρα, παρακαλώ να μας αποστείλετε το υπό εκπόνηση Τοπικό Σχέδιο Ακάμα, σε μια φυσιολογική προσπάθεια να εξετάσουμε επακριβώς το περιεχόμενο, για να δούμε πού η κυβέρνηση θεωρεί με βάση τον ισχυρισμό ότι αυτό συγκρούεται με τη μεταρρύθμιση. Ένα σχέδιο που δεν είναι ολοκληρωμένο, που δεν είναι νόμος της Δημοκρατίας! Με λύπη πρέπει να πω ότι η απάντησή του Υπουργού Εσωτερικών, ενός υπουργού με τον οποίο η επιτροπή Εσωτερικών και το κοινοβούλιο εργάστηκαν σκληρά, με πολλή συναίνεση, με υπαναχωρήσεις από μέρους μας και από πλευράς κυβέρνησης, για να περάσει η μεταρρύθμιση, η απάντησή του για την κατάθεση του σχεδίου, για την κατάθεση του σχεδίου από υπουργό προς τη Βουλή για άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, ήταν η άρνηση. Συγκεκριμένα, ο κ. Νουρής σε απαντητική επιστολή του μας λέει ότι: «Το ολοκληρωμένο Τοπικό Σχέδιο Ακάμα μαζί με τη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή, από την οποία εξασφαλίστηκε καταρχήν η ενδιάμεση γνωμάτευσή της, αυτή αξιολογήθηκε και στις 3 Μαρτίου 2022 επιστράφηκε στην Πολεοδομική Αρχή με συμπληρωματικά σχόλια και αναμένεται η έκδοση της τελικής γνωμάτευσης». Και συνεχίζει, λέγοντας ότι: «Λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν ολοκληρώθηκε η έκδοση της τελικής γνωμάτευσης της Περιβαλλοντικής Αρχής επί του τοπικού σχεδίου, αλλά και των προνοιών του Κανονισμού 15 των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Πολεοδομικό Συμβούλιο) Κανονισμών θεωρούμε ότι στο παρόν στάδιο δεν ενδείκνυται η δημοσιοποίηση/κοινοποίηση του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα». Πέραν του ότι δε μιλήσαμε για δημοσιοποίηση, αλλά για κατάθεση στο κοινοβούλιο.

Προσέξτε τώρα, γίνεται μια ολόκληρη αναπομπή, ο ένας λόγος είναι αυτό το νομικά απαράδεκτο, ότι δε δικαιούται να νομοθετήσει η Βουλή, το αφήνω στην κρίση των πολιτών και όλων των συναδέλφων και ιδιαίτερα εκείνων των συναδέλφων που μέχρι το μεσημέρι έλεγαν ότι από μόνο του αυτό είναι επαρκής λόγος απόρριψης της αναπομπής. Προστίθεται το επιχείρημα ότι, επειδή υπάρχει ένα σχέδιο υπό επεξεργασία, που δεν υιοθετήθηκε, που δεν μπήκε σε εφαρμογή, γίνεται η αναπομπή. Και λυπούμαι να πω ότι, όταν υποδείξαμε στον κ. υπουργό ότι, με βάση τη νομοθεσία την κείμενη περί Κατάθεσης Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων... Πρέπει να πω ότι, με μια αναφορά που θεωρώ ότι δεν ήταν η ενδεδειγμένη για υπουργό, μας είπε: «Αυτό που διαβάζετε αφορά τους λειτουργούς μου, όχι εμένα». Και ο νόων νοείτω. Σε μια εποχή που όλοι γίναμε διαπρύσιοι κήρυκες της διαφάνειας, σε μια αναπομπή που κινδυνεύει να τινάξει στον αέρα μια μεταρρύθμιση, ζητά η επιτροπή Εσωτερικών αρμοδίως ένα τοπικό σχέδιο, για να δει πού συγκρούεται με βάση τα επιχειρήματα του Προέδρου στην αναπομπή, και ο αρμόδιος υπουργός αρνείται να καταθέσει ακόμα και αυτό το προσχέδιο, που δεν είναι καν ένα νομικά δεσμευτικό κείμενο. Ο καθένας λοιπόν μπορεί να εξαγάγει τα συμπεράσματά του.

Κατ' επανάληψη αυτή η κυβέρνηση, που δε φημίζεται για την περιβαλλοντική της συνείδηση, η κυβέρνηση που ήταν να τσιμεντώσει το Πέρα Πεδί, τις Θαλασσινές Σπηλιές, η κυβέρνηση που έκλεισε τα μάτια στην παραλία του Καμπούρη στην Αγία Νάπα, για να δώσετε διαβατήρια του Μαλαισιανού, και πολλά άλλα επιτεύγματα, τους πολλούς πύργους, που έκρυσαν τον ήλιο και τη θάλασσα, κόπτεται για τον Ακάμα και κατηγορεί τη Βουλή ότι αυτό που ψήφισε «τριχοτομεί», λέει, τον Ακάμα.

Σημείο πρώτο: Αυτό είναι το τοπικό σχέδιο Πέγεια. Η Πέγεια κατά το ένα τρίτο είναι Ακάμας. Το πράσινο κατά το ένα τρίτο, η ίδια η Πέγεια είναι Ακάμας. Η συνένωση κοινοτήτων με την Πέγεια, που είναι Ακάμας, δεν

είναι τριχοτόμηση του Ακάμα. Είναι ενίσχυση της προσπάθειας προστασίας του Ακάμα -και απευθύνομαι στις κοινότητες και το γνωρίζουν- είναι ενίσχυση της δικής τους οικονομικής βιωσιμότητας με έναν αποδεδειγμένα εύρωστο δήμο, όπως είναι ο δήμος Πέγειας. Κατ' αναλογία και ο δήμος Πόλεως Χρυσοχούς. Επομένως, ουδέν αναληθέστερον, ότι τριχοτομείται ο Ακάμας!

Δεύτερον, στο επίσημο αυτό έγγραφο του τοπικού σχεδίου, που είναι αναρτημένο στη σελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών -προφανώς το έχει ξεχάσει η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας- στο επιχείρημα για την τριχοτόμηση του Ακάμα καταγράφεται και το εξής: «Νοείται ότι οι πρόνοιες των τοπικών σχεδίων που αφορούν την Πέγεια, στην έκταση που αφορούν θέματα προστασίας, διαχείρισης και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος, θα βρίσκονται σε αρμονία και συνάφεια με το ευρύτερο τοπικό σχέδιο Πέγειας και το υπό εκκώλυση σχέδιο για τον Ακάμα.

Επομένως, υπάρχει πρόνοια από το 2019 και ήταν εν γνώσει της επιτροπής Εσωτερικών, όταν διαμόρφωνε τους δύο αυτούς δήμους, ότι ακριβώς θα ήμασταν σε απόλυτη αρμονία με την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Και βέβαια όσον αφορά το επιχείρημα ότι θα υπάρχει πέραν του ενός τοπικού σχεδίου, αλήθεια τι να πει κανείς; Και διερωτώμαι, οι βουλευτές Αμμοχώστου να μας πουν: Τέσσερα ή πέντε τα τοπικά σχέδια που θα διαπλέκονται στον νέο δήμο Αγίας Νάπας; Όταν το θέσαμε στον υπουργό, μας είπε ότι είναι ιδιόζουσα περίπτωση ο Ακάμας. Προφανώς είναι ιδιόζουσα περίπτωση, γιατί είναι τεράστια τα οικονομικά συμφέροντα που διακυβεύονται στην αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, για να επιτευχθεί η λεγόμενη ήπια ανάπτυξη. Και κάτω από την πίεση των ερωτημάτων μας το είπε ο Υπουργός Εσωτερικών: «Αν εφαρμοστεί η νομοθεσία σας, κυρίες και κύριοι βουλευτές, δε θα μπορέσω να θέσω σε εφαρμογή το τοπικό σχέδιο Ακάμα». Λοιπόν, να μην το θέσετε σε εφαρμογή, να ξαναμπείτε σε διάλογο, να βρούμε θεραπείες για τα προβλήματα των κοινοτήτων, αλλά δεν είναι θεραπεία να σκοτώνεις το περιβάλλον.

Είναι τόσο κοντά τα συμφέροντα, γι' αυτό μη μας προκαλείτε! Είναι τόσο πολύ κοντά τα συμφέροντα, που το ωστικό κύμα σας πιάνει πάρα πολύ κοντά! Γι' αυτό μη μας προκαλείτε! Επομένως, κυρία Πρόεδρε, εμείς θα απορρίψουμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Παρακαλούμε θερμά τα κόμματα να αναλογιστούν το μέγεθος της ευθύνης μας να στείλουμε ένα μήνυμα, ότι αυτό που ψηφίστηκε αυτό πρέπει να είναι. Ήδη γνωρίζω ότι δρομολογούνται διαδικασίες αμφισβήτησης αυτού που η Βουλή έχει ψηφίσει, πατώντας δυστυχώς στη νομική επιχειρηματολογία του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι η Βουλή δεν εδικαιούτο να νομοθετήσει για τα σενάρια. Και να απευθύνω επίσης μια έκκληση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κάνοντας αυτή τη φορά δεύτερες και σοφότερες σκέψεις: Αν η ολομέλεια της Βουλής αποφασίσει να απορρίψει την αναπομπή, να μπει μια τελεία, να υπογράψει τη νομοθεσία. Να μην παραπέμψει με Αναφορά στο Ανώτατο το σύνολο των νομοθετημάτων, γιατί θα παγώσει η προσπάθεια κατά τη μεταβατική περίοδο εφαρμογής της μεταρρύθμισης και οι επιπτώσεις οι θεσμικές, οι πολιτικές, οι κοινωνικές θα είναι αλυσιδωτές.

Πρώτον, αναβάλαμε εκλογές. Δεύτερον, η μεταβατική περίοδος περιλαμβάνει συγκεκριμένα στάδια εφαρμογής. Τρίτον, ήδη θα δρομολογηθούν δικαστικές διαδικασίες οι οποίες ενδεχομένως μέσα από ενδιάμεσα διατάγματα να εξασφαλίσουν αναστολή εφαρμογής των προνοιών της νομοθεσίας. Αν ο πρόεδρος για δεύτερη φορά χύσει λάδι στον μύλο αυτής της αμφισβήτησης της ψήφισης των νομοθετημάτων, τότε με βεβαιότητα σας λέω ότι τούτο θα συνιστά την ταφόπλακα της μεταρρύθμισης. Γι' αυτό εμείς απορρίπτουμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Θεωρούμε ότι δεν έπρεπε να είχε γίνει. Σεβόμαστε το δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά περισσότερο και πάνω απ' όλα σεβόμαστε την ανάγκη τούτη της κοινωνίας τούτης της τοπικής αυτοδιοίκησης να εκσυγχρονιστεί, για να αρχίσει να υπηρετεί τους πολίτες, όπως όλοι θέλουμε, αντί να τους ταλαιπωρεί. Είναι μια υποχρέωση που έχουμε προς τον Κύπριο πολίτη και την Κύπρια πολίτιδα και λυπούμαστε πραγματικά, γιατί προφανείς σκοπιμότητες τέθηκαν πάνω από το συμφέρον του συνόλου του κυπριακού λαού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κυρία Δαμιανού.

Με βάση τη λίστα ομιλητών, ομιλητριών που έχω μπροστά μου, έχουμε δύο ομιλητές από τους Οικολόγους. Οπότε, προτού δώσω τον λόγο στον κ. Θεμιστοκλέους, κυρία Ατταλίδου, να μας ευκολύνετε να μιλήσετε εσείς, μετά ο κ. Θεμιστοκλέους και μετά ο κ. Θεοπέμπτου, να μην έχουμε δύο συνεχόμενους ομιλητές από τους Οικολόγους; Κυρία Ατταλίδου; Στο βήμα;

Ωραία!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα δεν κρίνεται απλώς η αναπομπή του Προέδρου, που αποτελεί συνταγματικό του δικαίωμα. Σήμερα κρίνεται το αν θα έχουμε μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης ή όχι. Όταν αναλάβαμε τα καθήκοντά μας πέρσι τον Ιούνιο στην επιτροπή Εσωτερικών, αναλάβαμε ένα νομοθετικό πακέτο τετρακοσίων σελίδων, το

οποίο ήταν η ύψιστη προτεραιότητα της επιτροπής Εσωτερικών. Πέρασαμε το καλοκαίρι μελετώντας τα νομοσχέδια, για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στο έργο που αναλάβαμε.

Εν τω μεταξύ, το γραφείο μας κατακλύστηκε από επιστολές και διαβήματα διαμαρτυρίας απ' όλους τους δήμους και απ' όλες τις κοινότητες της Κύπρου, που διαφωνούσαν με τις προτάσεις της κυβέρνησης. Αυτό όμως έδειχνε ότι πραγματικά δεν είχε γίνει διαβούλευση με τις τοπικές αρχές και τους πολίτες των τοπικών αρχών, γιατί είναι διαφορετικό το να μιλάς με κάποιους οι οποίοι έχουν εκλεγεί και είναι διαφορετικό το να λαμβάνεις υπόψη το σύνολο των πολιτών μιας περιοχής. Αυτό λέει η σωστή διαβούλευση και αυτό απαιτεί και η Χάρτα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Όταν ήρθε ο Υπουργός Εσωτερικών στην επιτροπή, του ανέφερα εγώ συγκεκριμένα ότι έχουμε γίνει δέκτες μεγάλης πίεσης, πραγματικής πίεσης, για να αλλάξουμε τις προτάσεις της κυβέρνησης. Ο υπουργός χαμογέλασε και μου είπε: «Εσείς είσατε τα πολιτικά κόμματα, η μπάλα είναι στο γήπεδό σας και να παίξετε!» και εμείς αναλάβαμε να παίξουμε! Και πρέπει να πω ότι στην επιτροπή Εσωτερικών πραγματικά εργαστήκαμε όλοι και στην αντιπολίτευση και στο κυβερνητικό κόμμα, πραγματικά με συναίνεση, προσπαθώντας να βρούμε λύσεις, γιατί θεωρούμε ότι η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι υψίστης σημασίας, για να πάει αυτός ο τόπος μπροστά. Η δημοκρατία απαιτεί οι αποφάσεις να παίρνονται όσο πιο κοντά γίνεται στον πολίτη, για να τον αντιπροσωπεύουν και να τον εκφράζουν καλύτερα. Αυτό σημαίνει πραγματική δημοκρατία.

Δουλέψαμε πολύ σκληρά, ατέλειωτες ώρες και ατέλειωτες συνεδρίες και ατέλειωτα διαβήματα. Θέλω να πω ότι τα σενάρια και η μελέτη αμφισβητήθηκαν από πάρα πολλούς δήμους. Ακούσαμε ότι ο μελετητής έκανε και αντιμελέτες και έρχονταν με αντιμελέτες να μας πουν ότι δεν ήταν καλή η αρχική μελέτη.

Ως Κίνημα Οικολόγων δεν υποβάλαμε ούτε μία τροπολογία που να αυξάνει τους δήμους, καμία απολύτως. Προσπαθήσαμε να επικεντρωθούμε πάνω στα θέματα, τα οποία εκφράζουν την ιδεολογία μας. Και η ιδεολογία μας είναι να υπάρχει πολλή διαφάνεια και, άρα, να είναι ανοικτές οι συνεδρίες. Ο κόσμος να γνωρίζει τι αποφασίζουν οι τοπικές αρχές, γιατί είναι πολύ κοντά του και τον αφορούν. Αποφασίσαμε ότι έπρεπε να υπάρχει πραγματικός έλεγχος στις δημοτικές αρχές και στα συμπλέγματα, γι' αυτό βάλουμε τροπολογίες γι' αυτά τα θέματα. Ενισχύσαμε τις αρμοδιότητες της τοπικής αρχής με την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, γιατί θεωρούμε ότι αυτή είναι η ατζέντα και, αν δεν το καταλάβουμε, πρέπει να το καταλάβουμε. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αυτή τη στιγμή αλλάζει το DNA της και το DNA γίνεται πράσινο, γιατί καταλαβαίνει ότι απειλείται η ίδια η ύπαρξη του πλανήτη. Και έρχεται η Ευρωπαϊκή Ένωση και αλλάζει τα πάντα. Συνδέει όλα τα ευρωπαϊκά κονδύλια, με τον στόχο των μηδενικών ρύπων μέχρι το 2050 και, άρα, η τοπική αυτοδιοίκηση έχει να αντλήσει πάρα πολλά κονδύλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, γι' αυτό της δώσαμε την εξουσία.

Δεν προτείναμε να γίνει επιπλέον δήμος. Δεν ψηφίσαμε να αναβληθούν οι εκλογές, γιατί πιστεύουμε ότι η δημοκρατία δεν αναβάλλεται. Ζητήσαμε να γίνει δημοψήφισμα, γιατί αντιληφθήκαμε ότι δεν έγινε διαβούλευση των πολιτών. Απλώς, αλλάξαμε την πρόταση για τον δυτικό δήμο Πάφου, γιατί θεωρήσαμε ότι θα ήταν πολύ πιο λογικό, αν το 27% του δήμου Πέγειας ανήκε στη Χερσόνησο του Ακάμα. Ήρθε και μας είπε ο υπουργός προχθές ότι είναι καταστροφική η πρότασή μας, γιατί αφαιρέσαμε, λέει, πληθυσμό και αφαιρέσαμε επιχειρήσεις και δε θα είναι βιώσιμος ο δήμος Πέγειας. Ο δήμος Πέγειας ήταν βιώσιμος, πριν να προσθέσουμε τις κοινότητες του Ακάμα. Ήταν ένας από τους λίγους βιώσιμους δήμους που υπήρχαν στην Κύπρο, με αποθέματα. Αλλά θεωρώ ότι χαλάσαμε τα σχέδια!

Μας είπε ο υπουργός ότι διχοτομούμε εμείς τον Ακάμα! Όταν υπήρχε υπουργική απόφαση για να γίνει πολεοδομικό σχέδιο, το τοπικό σχέδιο της Χερσονήσου Ακάμα, από το 2016 και ήρθε και το άλλαξε και κάνει μόνο σχέδιο για τα χωριά της Λαόνας, αφήνοντας την Πέγεια έξω... Όταν η Πέγεια διαμαρτυρήθηκε, της είπε η Πολεοδομία: «Φτιάξε ένα σχέδιο δικό σου υπό την επίβλεψή μου». Και το έκανε η Πέγεια. Προσέλαβε συμβούλους και το έκανε αυτό το πράγμα, έκανε πολεοδομικό σχέδιο. Μας είπε τώρα «θα είναι τα πολεοδομικά σχέδια». Η Πολεοδομία όμως μας διαβεβαιώνει ότι οι συνενώσεις δεν επηρεάζουν τα τοπικά σχέδια. Όμως, ο υπουργός επιμένει να το τονίζει αυτό το πράγμα. Όταν ο ίδιος έχει ήδη διχοτομήσει, να μην πω τριχοτομήσει, τον Ακάμα, για να δώσει δικαιώματα ανάπτυξης, για να κάνει δρόμους, για να κάνει αναψυκτήρια, για να προωθήσουν το clubbing και δεν ξέρω τι άλλο, ενώ στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης όλες οι προτάσεις που κάνει η ομάδα εργασίας που ασχολείται με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή είναι να ενισχύσουμε την προστασία των περιοχών «Natura», να κηρύξουμε νέες περιοχές «Natura», να αφήσουμε φύση παρακαταθήκη στις γενιές που θα έρθουν, να προστατεύσουμε τον πλανήτη για τα παιδιά μας...

Εμείς το μόνο που σκεφτόμαστε στην Κύπρο είναι πώς θα χτίσουμε. Και εδώ θέλω να βάλω κάθετα κάτι. Εμείς σεβόμαστε τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα των κατοίκων της περιοχής και θεωρώ ότι αυτό το κράτος που επέτρεψε τις αναπτύξεις τύπου Αγία Νάπα πάνω στην Άμμο του Καμπούρη, τις επαύλεις του κ. Τζον Λο και δεν ξέρω ποιοι άλλοι δεν μπορεί να τιμωρεί τους κατοίκους της Λαόνας και, άρα, πρέπει να πάρει αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία, αν έπαιρνε από τη δεκαετία του 1990, δε θα ήμασταν εδώ που είμαστε. Αλλά θα διαφωνήσουμε κάθετα με το να αποζημιωθούν οι κερδοσκόποι, οι οποίοι αγόρασαν για πενταροδεκάρες τη γη των κατοίκων της περιοχής και, επειδή συνδέονται με την πολιτική εξουσία, πιέζουν εδώ και χρόνια αφόρητα, για να αναπτυχθεί η περιοχή.

Εμείς θεωρούμε ότι η βιοποικιλότητα της Κύπρου και η προστασία του περιβάλλοντος μάς αφορούν και ως είμαστε από τη Λευκωσία και ως είμαστε από την Αγία Νάπα και ως είμαστε από το Τρόδο! Γιατί, αν καταστραφεί η Κύπρος, θα καταστραφεί για όλους. Γιατί, αν γίνουμε περιβαλλοντικοί πρόσφυγες, είναι όλοι μας που θα μπούμε μέσα στις βάρκες. Και, άρα, πρέπει να πάρουμε αυστηρά μέτρα, για να προστατεύσουμε το περιβάλλον. Και σας λέω το εξής: Χθες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε ακόμη μία Αιτιολογημένη Γνώμη στην κυπριακή κυβέρνηση με την οποία η επιτροπή την καλεί να λάβει μέτρα για την προστασία και τη διαχείριση των περιοχών που έχουν αναγνωρισθεί ως μέρη του δικτύου «Natura 2000». Αυτό σημαίνει ότι βρισκόμαστε ακόμη μια φορά προ ενός βήματος από το να καταδικαστούμε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Έχουμε μία από τις χειρότερες διαχειρίσεις του περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε εκατό δεκαεννέα Αιτιολογικές Γνώμες, οι είκοσι δύο είναι για το περιβάλλον. Με αυτά τα στοιχεία, πώς τολμά ο Υπουργός Εσωτερικών να έρχεται και να μας κάνει μάθημα περιβαλλοντικής ευαισθησίας, όταν αρνείται να κάμει διαβούλευση για το σχέδιο; Όταν ήταν έτοιμο το σχέδιο πριν μερικούς μήνες για τη Χερσόνησο του Ακάμα και μάλιστα ήταν καλό, αλλά δεν του άρεσε, γιατί δεν εξυπηρετούσε τους σκοπούς τους οποίους ήθελε, το έστειλε πίσω. Και ξέρετε πού το στέλνει πίσω. Σε υπαλλήλους.

Και άρα, αυτό που θα γίνει είναι ότι θα θέλουν να το αλλάξουν το σχέδιο, ακριβώς για να στρώσουν τον δρόμο, για να χαθεί ένα κομμάτι το οποίο έχει την πιο πυκνή βιοποικιλότητα από όλη την Κύπρο και έπρεπε να το προστατεύουμε σαν κόρη οφθαλμού. Και έπρεπε να τοποθετούμε τους τουρίστες στις κοινότητες, για να έχουν ανάπτυξη οι κοινότητες και να μπορούν να ζήσουν οι άνθρωποι στον τόπο τους και όχι να τους κατεβάσουμε κάτω, για να έχουν τα κέρδη οι μεγαλοκαρχαρίες πάλι. Αυτό είναι το πρόβλημα της Κύπρου!

Λοιπόν, θεωρώ ότι η αναπομπή αυτή είναι λάθος. Ο Πρόεδρος πιστεύω ότι έχει δικαίωμα να εξασκήσει το συνταγματικό του δικαίωμα, αλλά πιστεύω ότι είναι λανθασμένη η βάση και το σκεπτικό. Στοχοποίησαν τους βουλευτές με αυτή τη θέση που πήρε η κυβέρνηση και θεωρώ ότι είναι λάθος να βάζεις τους πολίτες να απειλούν βουλευτές να μην πατήσουν ή να μην παρουσιαστούν κάπου. Θεωρώ ότι αυτό δε συνάδει με ένα δημοκρατικό ευρωπαϊκό κράτος και αυτά τα πράγματα πρέπει να τελειώσουν, να δεχόμαστε απειλές, κάθε φορά που στηρίζουμε κάτι το οποίο πιστεύουμε και έχει σχέση με το συμφέρον, το σύνολο του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Καλώ τον Πρόεδρο να σκεφτεί το καλό του τόπου. Μας είπαν ότι αυτό το σχέδιο, αυτή η μεταρρύθμιση είναι συνδεδεμένη με τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να σκεφτεί καλά ο Πρόεδρος, να μη διακινδυνεύσει να χάσουμε τα κονδύλια, θα είναι δική του ευθύνη. Αναβλήθηκαν εκλογές για αυτά τα κονδύλια, δεν έγιναν δημοψηφίσματα γι' αυτά τα κονδύλια!

Γι' αυτό θεωρώ ότι θα πρέπει επιτέλους να σταματήσει αυτή η κυβέρνηση να εξυπηρετά τα συμφέροντα των λίγων, να κοιτάζει τους πολίτες, να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων και να υπερασπιστεί το μέλλον μας σ' αυτό τον τόπο. Το μέλλον μας δεν εξαρτάται μόνο από τις ορέξεις της Τουρκίας, εξαρτάται και από την κλιματική αλλαγή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ευχαριστώ και εγώ, κυρία Ατταλίδου.

Επειδή η ώρα είναι ήδη πέντε, παρακαλώ να είμαστε όσο πιο σύντομοι και σύντομες μπορούμε, γνωρίζοντας ότι στις έξι θα έχουμε την ειδική συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Συνεχίζουμε με τον επόμενο ομιλητή, ο οποίος είναι ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μήπως πρέπει να μπει χρονικό όριο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ναι.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρύσανθο Σαββίδη)

Τι είπατε, κύριε Σαββίδη;

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Παράκληση, αν μπορώ και εγώ ως Παφίτης, να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, να σας συμπεριλάβω.

Ναι, ναι, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα, δεν έχω ζητήσει τον λόγο, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν τον έχετε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, όχι, θα μιλήσω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, κανένα πρόβλημα.

Κύριε Θεοπέμπτου, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Εγώ θα είμαι πολλά σύντομος. Απλώς, να τονίσω σε όσους έχουν την πρόθεση να υποστηρίξουν την αναπομπή του Προέδρου ότι με αυτό τον τρόπο ψηφίζουν και την καταστροφή της περιοχής του Ακάμα. Και όλοι γνωρίζουμε, όσοι παρακολουθούμε εδώ και χρόνια την ολίσθηση της προστασίας της περιοχής, ότι κάθε φορά λίγο πριν τις προεδρικές εκλογές πηγαίνουμε πίσω, κάθε φορά που έχει προεδρικές εκλογές.

Και τούτη τη φορά θα πάμε ακόμα πιο πίσω, γιατί θα δώκουν και τις άδειες για τις κατασκευές, τα επισκεπτόμενα αγροκτήματα, θα δούμε αναπτύξεις μέσα στην περιοχή του Ακάμα, θα δούμε δρόμους, θα πάρουν νερό, θα πάρουν ρεύμα, θα διευκολύνουν τις αναπτύξεις των επαύλεων, και να το ξέρετε όσοι υποστηρίζετε τούτη την αναπομπή ότι αυτό θα κάμετε και θα αναλάβετε και την ευθύνη μετά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Θεοπέμπτου, και για το σύντομο της τοποθετήσεώς σας.

Προχωράμε λοιπόν στη Δημοκρατική Παράταξη. Ο μοναδικός ομιλητής είναι ο κ. Μουσιούττας.

Στο βήμα;

Ευχαριστώ πολύ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ακούω τι λέγετε.

Συνεχίστε, κύριε Μουσιούττα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δεν ξεκίνησα ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι για σας που αναφέρομαι, ξέρει αυτός για τον οποίο αναφέρομαι.

Συνεχίστε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώ με αυτό που τέλειωσε ο φίλος ο Πάμππος, ότι ο καθένας ψηφίζει με αυτά που κρίνει με τη συνείδησή του ότι είναι τα πιο σωστά.

Έχουμε ενώπιόν μας τις αναπομπές του Προέδρου της Δημοκρατίας αναφορικά με τους περί Δήμων και περί Κοινοτήτων Νόμους. Εμείς, ως ΔΗΠΑ-Συνεργασία, όταν ετέθηκε το θέμα ενώπιον της Βουλής στις 3 του Μάρτη, είχαμε ψηφίσει αυτό που προβλεπόταν στο κυβερνητικό νομοσχέδιο, δηλαδή ήμασταν σε αντίθεση με αυτό που είχε ψηφίσει τελικά η Βουλή. Ως εκ τούτου, κρατώντας την ίδια θέση, εμείς θα εγκρίνουμε την αναπομπή, διότι πιστεύαμε ότι ήταν σωστή διευθέτηση των πραγμάτων. Τώρα, αυτό είναι το ένα μέρος. Το

δεύτερο μέρος, είναι ότι η Βουλή σήμερα έχει το δικαίωμα, όπως και ο Πρόεδρος και το συνταγματικό δικαίωμα να κάμει μερική αναπομπή και οι λόγοι που επικαλούνται θεωρώ ότι δεν ήταν και οι πιο σοφοί της αναπομπής, διότι οι λόγοι που επικαλεστήκαν για την αναπομπή ισχύουν και για άλλα θέματα που δεν έχουν αναπεμφθεί, όμως είναι δικαίωμα της Προεδρίας να αιτιολογηθεί με τον τρόπο που έχει αιτιολογηθεί.

Τώρα ενώπιόν μας έχουμε την αναπομπή. Η Βουλή θα εγκρίνει ή θα απορρίψει. Εάν περάσει η αναπομπή, τότε το θέμα κλείνει τουλάχιστον σε επίπεδο Βουλής, ο νόμος δημοσιεύεται στις επόμενες δεκαπέντε μέρες και ξεκινά επιτέλους η υλοποίηση των ψηφισθέντων, διότι, ας μην ξεχνούμε, από την ώρα της δημοσίευσης μέχρι την ώρα που θα ισχύσει τον Μάη του '24 η νέα τοπική αυτοδιοίκηση, έχει πολλά, μα πάρα πολλά να γίνουν. Εάν η Βουλή απορρίψει, τότε ο Πρόεδρος έχει το αναφαίρετο δικαίωμα είτε να αναφέρει είτε να υπογράψει.

Σε περίπτωση Αναφοράς του Προέδρου της Δημοκρατίας, τότε θα μπορούμε σε πολλές περιπτώσεις και εξηγούμαι. Εάν γίνει Αναφορά, με όσα μας έχουν πει στην επιτροπή και οι νομικοί, η Αναφορά γίνεται επί του συνόλου της νομοθεσίας. Ο νόμος παρκάρεται, παγώνει, μέχρις ότου βγάλει τελεσίδικη απόφαση το Ανώτατο Δικαστήριο. Τα δικαστήρια μας έχουν συνηθίσει ότι δεν παίρνουν άμεσα αποφάσεις, δεν ξέρω πόσο θα πάρει, αλλά θα πάρει. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι αυτό που ψηφίσαμε, αυτό όλο για το οποίο αναβάλαμε τις εκλογές θα περιμένει την τελεσίδικη απόφαση του δικαστηρίου, όποια και να είναι, να ενσωματωθεί στη νομοθεσία, να δημοσιευτεί ο νόμος και να ξεκινήσει η υλοποίηση.

Άρα, έκκληση είναι... Έχουμε το αναφαίρετο δικαίωμα όλοι των απόψεών μας, να αποφασίσουμε αν θα εγκρίνουμε ή αν θα απορρίψουμε την αναπομπή. Τη θέση μας την είπαμε ξεκάθαρα. Από εκεί και πέρα, εάν φτάσουμε στο σημείο που ο Πρόεδρος θα πρέπει να επιλέξει μεταξύ Αναφοράς ή όχι, θεωρώ ότι κακό θα είναι να κάμουμε Αναφορά, διότι η τοπική αυτοδιοίκηση, η μεταρρύθμιση θα πάει στράφι και είναι κρίμα για τη δουλειά όλων εδώ μέσα, όλων στο υπουργείο, όλων που εργάστηκαν, κοινότητες, δήμοι, για να γίνει αυτή η μεταρρύθμιση. Ας μην είναι τέλεια, έχουμε τις απόψεις μας, να διεκδικήσουμε εκεί που πρέπει, αλλά ας αφήσουμε τη μεταρρύθμιση να προχωρήσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Μουσιούττα.

Συνεχίζουμε με τον κ. Σιζόπουλο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι η ΕΔΕΚ ήταν το μόνο κόμμα που καταψήφισε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί ακριβώς από την τελική του διαμόρφωση -όπως είχαμε τονίσει και τότε- πολύ φοβούμαστε ότι δεν είναι μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης που θα γίνει, αλλά θα γίνει απορρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και στηρίξαμε τη θέση μας αυτή πάνω σε τρία βασικά σημεία, τα οποία θεωρούμε ότι παραβιάζουν και τη δημοκρατία, αλλά παραβιάζουν και τη λογική πάνω στην οποία θέλαμε να στηριχθεί η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συγκεκριμένα, το πρώτο θέμα που θέσαμε είναι ότι η ενοποίηση των δήμων εξυπηρετούσε κομματικές σκοπιμότητες. Και πραγματικά, ήθελα να ρωτήσω πώς είναι δυνατό να ενώνονται τέσσερις δήμοι στην επαρχία Λευκωσίας, η Λευκωσία, η Αγλαντζιά, η Έγκωμη και ο Άγιος Δομέτιος, αλλά δεν μπορεί να ενωθεί ο Στρόβολος, για παράδειγμα, μαζί με τη Λακατάμια και το Τσέρι. Πώς είναι δυνατό στη Λεμεσό να ενώνεται ο δήμος της Λεμεσού και της Μέσα Γειτονιάς, να ενώνεται ο δήμος του Αγίου Αθανασίου και της Γερμασόγειας, αλλά να μην μπορεί να ενωθεί ο δήμος του Ύψωνα και των Πολεμιδιών; Ή ακόμα και το γεγονός ότι αρχικά υπήρχε και η πρόθεση εις την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου να έχουμε τρεις δήμους. Το Παραλίμνι να μείνει μόνο του, η Αγία Νάπα μαζί με τη Σωτήρα και το Λιοπέτρι και να έχουμε και τη Δερύνεια μαζί με την Αχερίτου και το Φρένναρος. Μπορεί κάποιος να μου τα εξηγήσει αυτά; Είναι προφανές ότι ήταν διαμοιρασμός δήμων που έχει γίνει.

Το δεύτερο, ενώ μιλούμε για δημοκρατία, στην ουσία εισάγουμε το πλειοψηφικό από την πίσω πόρτα. Και να εξηγηθώ, για να μιλούμε με τα αποτελέσματα, με γεγονότα. Όταν έχω έναν δήμο ο οποίος θα έχει αύριο δεκαέξι δημοτικούς συμβούλους, αλλά οι δεκατέσσερις θα είναι αντιδήμαρχοι, που θα εκλέγονται με ξεχωριστή εκλογική διαδικασία από τα δημοτικά διαμερίσματα, από τις κοινότητες που θα γίνουν δημοτικά διαμερίσματα, και θα εκλέγω μόνο δύο δημοτικούς συμβούλους από τους δεκαέξι, μπορείτε να μου πείτε τι μορφή δημοκρατίας είναι αυτή; Για να την καταλάβω και εγώ που εν την καταλάβω τη δημοκρατία! Είναι πλειοψηφικό σύστημα. Ξεκάθαρο πλειοψηφικό σύστημα. Και αυτό συμβαίνει σε πάρα πολλούς δήμους.

Τρίτο στοιχείο, η θεσμοθέτηση του τρόπου λειτουργίας των δημοτικών διαμερισμάτων. Γιατί κάμνουμε την ενοποίηση των δήμων; Κάμνουμε την ενοποίηση των δήμων, για να επιτύχουμε κλίμακες βιωσιμότητας - πληθυσμιακής και οικονομικής- αλλά και την ίδια στιγμή, για να πετύχουμε και μία ενιαία ανάπτυξη αυτής της

δημοτικής περιοχής. Όταν αύριο το κάθε δημοτικό διαμέρισμα, οι δημοτικοί του σύμβουλοι και οι εκπρόσωποι του το μόνο που τους ενδιαφέρει θα είναι το πώς θα εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα των πολιτών, των δημοτών τους, για να πικάνουν την ψήφο τους στις επόμενες εκλογές, πέστε μου, τι συνεργασία θα υπάρξει;

Ναι, είμαστε υπέρ των δημοτικών διαμερισμάτων και εμείς την πρόταση των δημοτικών διαμερισμάτων εκάμαμέν την 'πού το 1985, αλλά και τότε απορρίφτηκε στη λογική των σκοπιμοτήτων. Και να υπενθυμίσω, το '85, όταν θα γίνονταν οι πρώτες δημοτικές εκλογές, με ποια λογική στην περίπτωση της Λεμεσού είχαμε προτείνει να είναι ένας δήμος και η Λεμεσός και η Μέσα Γειτονιά και ο Άγιος Αθανάσιος; Ας μας πουν αυτοί που το απέρριψαν γιατί το απέρριψαν και δεν το δέχτηκαν!

Απλώς, λοιπόν, το θέμα των δημοτικών διαμερισμάτων είναι για να λειτουργήσει αφενός μεν ως πλειοψηφικό σύστημα και αφετέρου να δημιουργήσουμε τις συνθήκες ενός πολυσυνομοσπονδιακού συστήματος, αλλά σε τούτη την περίπτωση δε θα έχουμε τη θετική ψήφο ούτε και το βέτο. Άρα, θα μπορούν αυτοί που έχουν την πλειοψηφία να τραβούν τα κάρβουνα κοντά τους και να διασφαλίζουν τα συμφέροντα του δικού τους δημοτικού διαμερίσματος σε βάρος όλων των υπολοίπων και θα το δούμε πάρα πολύ σύντομα αυτό το πράγμα.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο, εμείς κάναμε συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες απορρίφθηκαν. Εγώ δε θα προχωρήσω παρακάτω, για να πω ακριβώς ξανά ότι στην ουσία μέσα από το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε σε νόμο θα απορρυθμίσουμε την τοπική αυτοδιοίκηση. Ούτε θέλω να σχολιάσω όσα έχουν κυκλοφορήσει και τα όσα έχουν ακουστεί. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο, όπως τα ήβρετε, για να κάμετε τις εννοποιήσεις των δήμων και τους διαχωρισμούς, βρέστε τα και με την αναπομπή!

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ, ολόκληρη η ΕΔΕΚ θα τηρήσει αποχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ. Για να μη δώσω τον λόγο στον κ. Ευσταθίου, δεύτερο ομιλητή από την ΕΔΕΚ...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν θέλει τον λόγο, να τον πάρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

... να μου επιτρέψει ο κ. Σαββίδης να του ζητήσω να τοποθετηθεί τώρα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρίστο Σενέκη)

Θέλετε εσείς, κύριε Σενέκη;

Βεβαίως, γιατί έχουμε τρεις-τέσσερις ομιλητές από το ΔΗΚΟ. Σας ευχαριστώ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΕΝΕΚΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αναπομπή που έχουμε ενώπιόν μας έχει θεμελιωθεί σε δύο βασικούς πυλώνες. Ο πρώτος στη λεγόμενη αναρμοδιότητα της Βουλής να καθορίζει τα όρια των δήμων, δηλαδή επίκληση αντισυνταγματικότητας και δεύτερον στο τοπικό σχέδιο Ακάμα. Όσον αφορά στην επίκληση του τοπικού σχεδίου για τον Ακάμα, με επιστολή του προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2022, ζητήθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών να κατατεθεί το συγκεκριμένο σχέδιο στην επιτροπή και με απαντητική επιστολή του Υπουργού Εσωτερικών, με ημερομηνία 4 Απριλίου 2022, λέχθηκε ουσιαστικά ότι δεν υπάρχει τέτοιο σχέδιο ή τουλάχιστον ότι δεν είναι έτοιμο τέτοιο σχέδιο. Όσον αφορά στη λεγόμενη «αναρμοδιότητα» της Βουλής να καθορίζει όρια δήμων, με επίκληση του άρθρου 177 του συντάγματος, η δική μας νομική αντίληψη είναι ότι δεν μπορεί να γίνεται επίκληση αντισυνταγματικότητας α λα καρτ, κυρία Πρόεδρε, πόσω μάλλον όταν η επιλεκτική επίκληση αντισυνταγματικότητας γίνεται για το ίδιο κείμενο νόμου. Γιατί ακριβώς ανάλογες ρυθμίσεις και αλλαγές ως προς τα αρχικά κυβερνητικά νομοσχέδια έχουν γίνει σε όλες τις επαρχίες και στις πλείστες των περιπτώσεων των νέων δημοτικών οντοτήτων.

Το σοβαρότερο όμως είναι ότι η υπό εξέταση αναπομπή αποτελεί βόμβα στα θεμέλια της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης, την οποία έχουμε ψηφίσει στις 3 του περασμένου μηνός και που ο ίδιος ο Υπουργός Εσωτερικών χαρακτήρισε ως ένα πραγματικό επίτευγμα.

Πλέον οντότητες που έχουν επιφυλάξεις ή αντιρρήσεις για τις μεταρρυθμιστικές ρυθμίσεις που αφορούν τις ίδιες θα μπορούν να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη και στο δικόγραφο θα περιλαμβάνουν αυτούσια την επιχειρηματολογία της παρούσας αναπομπής, χωρίς να έχει κανένα ηθικό ή νομικό έρεισμα η Νομική Υπηρεσία να υπερασπιστεί, ως θα όφειλε, έναν νόμο του κράτους. Πόσω δε μάλλον, αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

επιλέξει να ασκήσει και το συνταγματικό του δικαίωμα της αναφοράς στο Ανώτατο Δικαστήριο, αν και εφόσον η ολομέλεια σε λίγο δεν αποδεχθεί την αναπομπή. Τότε οριστικά η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης μπαίνει στον πάγο, αν όχι στον γύψο, αφού δε θα μπορέσουν να ενεργοποιηθούν οι μεταβατικές διατάξεις που θα επιτρέψουν την πλήρη εφαρμογή της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης τον Μάη του 2024. Εκτός και αν αυτή είναι η πολιτική σκοπιμότητα που εξυπηρετείται με την ενώπιόν μας αναπομπή!

Βεβαίως, άλλα μας έλεγαν όσο εκκρεμούσε η ολοκλήρωση του νομοθετικού έργου στην επιτροπή Εσωτερικών, ότι δηλαδή υπάρχει χρονική πίεση, λόγω της διασύνδεσης με τα προαπαιτούμενα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα καταψηφίσουμε την αναπομπή, γιατί θέλουμε να διαφυλάξουμε το μεταρρυθμιστικό αποτέλεσμα που προέκυψε μέσα από το πολύχρονο και επίπονο έργο όλων των εμπλεκομένων φορέων. Θα καταψηφίσουμε την αναπομπή, για να διαφυλάξουμε το νομικό οπλοστάσιο της Νομικής Υπηρεσίας, για να μπορεί να υπερασπιστεί μελλοντικά τα μεταρρυθμιστικά νομοθετήματα από πιθανές προσφυγές στη δικαιοσύνη. Πρωτίστως όμως, με την καταψήφιση της αναπομπής, κυρία Πρόεδρε, εκφράζουμε τον σεβασμό μας και την εκτίμησή μας προς τις πολιτικές δυνάμεις για τους σημαντικούς συμβιβασμούς και το σημαντικό πολιτικό κόστος που έχουν αναλάβει, για να εξυπηρετηθεί ο μεγάλος σκοπός, η κοινωνική αναγκαιότητα της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Σενέκη.

Κύριε Ευσταθίου;

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, θα είμαι και σύντομος.

Καταρχάς θα πρέπει να λεχθεί ότι οι πολύ σοβαροί κίνδυνοι καταστροφής του περιβάλλοντος και στην περιοχή του Ακάμα δε θεραπεύονται μόνο και μόνο επειδή η περιοχή εκείνη θα ενταχθεί σε δήμο. Εξάλλου η πρακτική και η εμπειρία αποδεικνύει ότι η καταστροφική παρέμβαση του ανθρώπου στη φύση γίνεται και εντός δημοτικών ορίων και εκτός δημοτικών ορίων, γι' αυτό να 'μαστε και λίγο έτσι πιο φειδωλοί στις διακηρύξεις μας.

Το δεύτερο σημείο. Θέλω να υιοθετήσω και να μην επαναλάβω τα πολύ ορθά που έχει πει ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, γιατί πρέπει να ξεκαθαρίσουμε και κάτι: Είναι μία η ΕΔΕΚ, μία είναι η θέση της ΕΔΕΚ και όσοι περιμένουν κατάρρευση της ΕΔΕΚ θα απογοητευτούν. Μία είναι η γραμμή της ΕΔΕΚ.

Το τρίτο σημείο. Γίνεται μια συζήτηση για την αναπομπή πάνω σε ένα πλαίσιο το οποίο εμάς τουλάχιστον μας βρίσκει πλήρως αντίθετους και γι' αυτό τον λόγο δε θα συμμετάσχουμε. Γίνεται επίκληση από την εκτελεστική εξουσία του άρθρου 177 του συντάγματος, για να υποδειχθεί ότι η Βουλή, παρά τη γενική της αρμοδιότητα επί νομοθετικών θεμάτων εκ του άρθρου 61, δε δικαιούται να ψηφίσει, να νομοθετήσει επί θεμάτων τοπικής αυτοδιοίκησης και γίνεται η επίκληση του άρθρου 177. Μα το 177 του συντάγματος είναι η εφαρμογή της διχοτομικής, της καταστροφικής συνθήκης Ζυρίχης-Λονδίνου, με βάση την οποία οι πέντε πόλεις της Κύπρου θα έπρεπε να χωριστούν σε δύο διαφορετικούς δήμους, ελληνικούς και τουρκικούς, κάτι το οποίο βεβαίως οδήγησε και στην καταστροφή του 1974, γιατί ακριβώς ποτέ μας δεν κατορθώσαμε να ζήσουμε και να εργαστούμε ως ένας λαός. Πάντα έπρεπε να είμαστε δύο κοινότητες, πάντα έπρεπε να είμαστε διχοτομημένοι. Επομένως, στο βαθμό που η επίκληση του άρθρου 177... Που το λέει καθαρά, είναι η περίπτωση κατά την οποία αποφασίζονται τα όρια των τουρκικών και των ελληνικών τομέων των δήμων! Ε, δεν μπορεί αυτό να αποτελέσει τη βάση για σοβαρή συζήτηση της αναπομπής.

Ως εκ τούτου εμείς ως ΕΔΕΚ αρνούμαστε να συμμετάσχουμε σε αυτή την παρωδία, γιατί είναι και υποτιμητικό για το κοινοβούλιο, αλλά και απαράδεκτο, να συζητούμε αναπομπή στη βάση της Συνθήκης Ζυρίχης-Λονδίνου! Αν είναι δυνατό! Γι' αυτό και επειδή δεν ψηφίσαμε τον νόμο της μεταρρύθμισης για τους λόγους που εξήγησε ο Μαρίνος ο Σιζόπουλος, δε θα λάβουμε μέρος σε αυτή την παρωδία. Και τελειώνοντας θέλω να πω ότι θα πρέπει πλέον ως κράτος και ως εκτελεστική εξουσία να σεβαστούμε και τη νομοθετική εξουσία και πραγματικά να μην μπαίνουμε σε τέτοιου είδους συζητήσεις αυτοαναιρούμενοι ενόψει των οποιωνδήποτε θέσεων της εκτελεστικής εξουσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ και εγώ, κύριε Ευσταθίου.

Κύριε Λεωνίδου, σύντομα αν μπορείτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όσο μπορώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσο μπορείτε, για να προλάβουμε, διαφορετικά θα διακόψουμε και θα συνεχίσουμε μετά την ειδική συνεδρία.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πραγματικά πάρα πολύ λυπηρό, ακόμα και τραγικό θα έλεγα, γιατί σήμερα η κυβέρνηση με την ακατανόητη και αψυχολόγητη ενέργειά της να αναπέμψει μέρος του νόμου για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, με την επίκληση δήθεν νομικών σημείων, επιχειρεί ουσιαστικά την αυτοαναίρεσή της. Μετά από μια τεράστια και μακρόχρονη συζήτηση -για να μην επαναλάβω τα όσα έχει πει και ο Πρόεδρος της επιτροπής Άριστος Δαμιανού, για να κερδίσουμε και χρόνο- που μας έχει ταιπωρήσει όλα αυτά τα χρόνια η όλη συζήτηση, καταφέραμε με μια, αν θέλετε, μεγάλη συναίνεση, να καταλήξουμε στο αποτέλεσμα που καταλήξαμε. Η τελική μορφή πράγματι ήταν αποτέλεσμα των τεράστιων συζητήσεων, ίσως ακόμα και υποχωρήσεων από θέσεις αρχής θα έλεγα, παραμερίζοντας και κομματικές και άλλες θέσεις, για να φθάσουμε σε αυτό το αποτέλεσμα. Εξάλλου το αποτέλεσμα και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Εσωτερικών το εξήγγειλαν αμέσως με περηφάνεια και ανακοίνωσαν ότι το αποτέλεσμα ήταν πάρα πολύ θετικό και ευχαρίστησαν όλα τα κόμματα για τη συνεργασία τους. Το τι συνέβη μετά είναι απορίας άξιο, πραγματικά! Και ιδιαίτερα σε μια περίοδο που η ίδια η κυβέρνηση επιχειρηματολόγησε και έλεγε ότι ασφυκτιεί η τοπική αυτοδιοίκηση και οικονομικά και διοικητικά! Και έρχεται αυτή τη στιγμή ουσιαστικά να ανατρέψει, να αναίρει όλη τη φιλοσοφία και την πολιτική και την εικόνα που έδωσε για να μας πείσει όλους, ότι η μεταρρύθμιση είναι επείγον να προχωρήσει. Και όταν πραγματοποιήθηκε και κατάφερε να πείσει όλα τα κόμματα, έρχεται εκ των υστέρων με έναν τρόπο πρωτοφανή, επικαλούμενη νομικά σημεία, να ανατρέψει και να βάλει δυναμίτη στο θεμέλιο αυτής της μεταρρύθμισης. Και τα επιχειρήματα που έχουν λεχθεί από τη σκοπιά της αντίθεσης με την αναπομπή είναι πραγματικά τεράστια, είναι σημαντικά.

Προσωπικά πιστεύω ότι δε θα προχωρήσει αυτή η μεταρρύθμιση. Και να το θυμάστε που το λέμε σήμερα, γιατί όλοι θα έχουν το δικαίωμα, και μάλιστα με τη νομιμοποίηση της ίδιας της κυβέρνησης, του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Υπουργού Εσωτερικών, ο καθένας ο οποίος πιστεύει ότι έχει έννομο συμφέρον θα μπορεί να προχωρήσει με την άσκηση ενδίκων μέσων με προσωρινά μέτρα, να ανακόψει την πορεία και την εξέλιξη αυτής της μεταρρύθμισης, με αποτέλεσμα ποιοι από όλους να γελοιοποιηθούν; Αυτό το σώμα! Αυτό το σώμα που αποφάσισε πρώτα απ' όλα την αναβολή των εκλογών. Και θυμάστε ποιοι ζητούσαν την αναβολή των εκλογών. Η ίδια η κυβέρνηση! Η ίδια η κυβέρνηση, η οποία θεώρησε ότι χρειάζεται χρόνος και να μην υπάρχουν καθυστερήσεις, για να εφαρμόσει αμέσως τη μεταρρύθμιση. Και αυτή τη στιγμή η ίδια η κυβέρνηση ανακόπτει αυτή την πορεία επικαλούμενη νομικά σημεία!

Για όλους τους λόγους που έχουν λεχθεί, κατά την άποψή μας η κυβέρνηση θεωρεί ότι πρέπει να προστατεύσει το δέντρο και όχι το δάσος. Αυτή είναι η ουσία όλης της διαφωνίας μας! Επιπρόσθετα θεωρώ ότι όλα αυτά τα συνταγματικά, οι συνταγματικές επικλήσεις και οι ισχυρισμοί οι νομικοί που επικαλούνται, θεωρούμε ότι είναι τουλάχιστον γελοίοι και μόνο στην Κύπρο μπορούν να συμβούν αυτά τα ευτράπελα! Γιατί δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που επικαλείται σήμερα ο Πρόεδρος, για να αιτιολογήσει τη δήθεν «αντισυνταγματικότητα», σε εισαγωγικά, είναι αυτά τα επιχειρήματα που θα χρησιμοποιήσει ο οποιοσδήποτε αύριο, για να ανακόψει την πορεία και την εξέλιξη της μεταρρύθμισης, νοουμένου ότι ο καθένας πλέον αποκτά επιπρόσθετο δικαίωμα και νομιμοποίηση να απευθυνθεί στο δικαστήριο.

Ένα άλλο μεγάλο επιχείρημα που θέτει μέσα από την αιτιολόγηση της αναπομπής ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι τα θέματα των τοπικών σχεδίων. Πολύ σωστά τα έχουν αναλύσει και ο Άριστος και ο Κωστής ο Ευσταθίου και προσωπικά πιστεύω ότι είναι γελοίο να τα συγκρίνουμε, διότι είναι ανόμοια πράγματα. Εδώ λέω ένα απλό παράδειγμα, και θα κλείσω: Στη Λεμεσό ή στη Λευκωσία υπάρχουν έξι δήμοι, εφτά δήμοι, πέντε δήμοι, τρεις, πόσοι θα γίνουν. Το τοπικό σχέδιο μιας επαρχίας είναι ένα! Στις αστικές περιοχές και η δήλωση πολιτικής είναι μία! Άλλη στην επαρχία. Άρα, πώς μπορεί να εμπλέκεται τώρα μία κανονιστική πράξη με έναν νόμο που καθορίζει γεωγραφικά όρια; Αυτό είναι γελοίο και να το σκέφτονται, πραγματικά! Και διερωτώμαι με ποιο τρόπο μπορούν να συνδυάζουν αυτά τα φαινόμενα.

Βάσει όλων των πιο πάνω που έχω αναφέρει και που τα έχει εκφράσει και άλλος συνάδελφος από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα καταψηφίσουμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Λεωνίδου.

Κύριε Σαββίδη;

Είναι ο κ. Σαββίδης και τελευταίος ομιλητής ο κ. Σύκας, οπότε, έτσι, να είμαστε όσο πιο σύντομοι μπορούμε, νομίζω δε θα προλάβουμε να δούμε άλλο θέμα. Να διακόψουμε, γιατί πρέπει να προετοιμαστεί κιόλας η σύνδεση.

Ναι, κύριε Σαββίδη, σας ακούμε.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βεβαίως και είναι συνταγματικό δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας η αναπομπή. Αλλά, χωρίς να είμαι νομικός, ψάχνοντάς το, μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να κάνει μερική αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο; Απλώς διερωτώμαι. Μπορεί; Εγώ σας λέω δεν μπορεί. Ψάξτε το λλίον. Να δεχθούμε την αναπομπή, να δούμε αν θα γίνει ή όχι. Τελικά, τόσα χρόνια την αγάπη τους οι κυβερνώντες προς τις κοινότητες του Ακάμα τη θυμηθήκανε δέκα μήνες πριν τις εκλογές; Καλά, όταν τους λέγαμε ως Παφίτες ότι εδialiυθήκαν οι κοινότητες του Ακάμα, η Δρούσεια, η Ίνεια, οι Αρόδες, εν εμείναν κάτοικοι, πού ήσαστον; Όταν στις κοινότητες ο πληθυσμός μειώθηκεν κατά σαράντα, πενήντα τοις εκατό, πού ήταν η κυβέρνηση; Εν αθυμηθήκασιν τες κοινότητες του Ακάμα. Μας έλεγαν: «Αν θα μπουν οι κοινότητες του Ακάμα στους δήμους, εννά καταστραφεί το περιβάλλον τζιαι εννά έχουμε προβλήματα». Καλά, αν μείνουν μόνες τους, εννά 'ν καλλύτερα; Με ποια λογική; Όταν οι κοινότητες του Ακάμα έχουν διαλυθεί, όταν οι νέοι έφυγαν, όταν οι νέοι που απέμειναν δεν έχουν ευκαιρίες ούτε να κτίσουν το σπίτι τους. Αγαπήσαμε τον Ακάμα όξα εκάμαμέν το για προεκλογικούς σκοπούς; Θέλουμεν το αλλά, ναι, θέλουμε τζιαι την τελευταία ψήφο του Ακάμα. Τζιαι να θυμίσω τζιαι κάτι άλλο: Αραδίππου. Τι έλεγε το αρχικό νομοσχέδιο; Η Αραδίππου να μπει με τον δήμο Λάρνακας. Τζιαι τι μας είπασιν; Είπαν μας ότι δεν έχει δικαίωμα η Βουλή να καθορίζει τα όρια. Τζιαι εκάμαν το. Τωρά δαμαί; Α λα καρτ! Ό,τι θέλουμεν κάμνουμεν! Εν γίνεται, κύριοι! Θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς με τον κόσμο τζιαι όποιοι θέλουν να παίζουν παιχνίδια ας τα παίζουσιν- το δίκαιο θα επικρατήσει. Και ποιο έν' το δίκαιο; Ότι εμείς δεν πρέπει να είμαστε ανακόλουθοι αυτών που ψηφίζουμε. Γι' αυτό εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσουμε το λογικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Σύκας.

Στο βήμα; Ωραία.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η παράταξη πριν από μία εβδομάδα έχει στηρίξει και ψηφίσει τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, μίας μεταρρύθμισης η οποία ταλανίζει τη νομοθετική εξουσία εδώ και έντεκα χρόνια και όλοι μας εδώ συγχαρήκαμε ο ένας τον άλλο, επαινέσαμε τον Υπουργό Εσωτερικών, επαινέσαμε την κυβέρνηση για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Να θυμίσω επίσης ότι αυτό που αναλώθηκε ανάμιση ώρα να συζητούμε για τον Ακάμα, το λεγόμενο «ενιαίο σχέδιο του Ακάμα», χρονολογείται προ εικοσαετίας. Και πάλι επί διακυβέρνησης αυτής της παράταξης και με τη συμβολή αυτής της νομοθετικής εξουσίας, ανεξαρτήτως κομμάτων, αγγίξαμε και το θέμα του ενιαίου σχεδίου Ακάμα. Άρα, για μας ως μεγάλη εικόνα άπτεται της μεταρρύθμισης, αλλά και σίγουρα της ενιαίας ανάπτυξης του Ακάμα. Έχω ακούσει πάρα πολλά, δε θα μπω στη διαδικασία ανάλυσης των επιθέτων, αλλά σίγουρα δεν είναι γελοία για κανέναν η προσπάθεια που εκάμαμεν όλοι μας γι' αυτή τη μεταρρύθμιση.

Θέλω να αναφέρω μόνο δύο πράγματα, να θυμίσω ότι αυτή η κυβέρνηση και, διά των τοποθετήσεων, κάποιοι αγαπημένοι συνάδελφοι ή συναδέλφισσες έχουν απαντήσει. Και εξηγούμαι: Όταν μιλούμε για μία μεταρρύθμιση την οποία διερωτώνται γιατί η κυβέρνηση έχει αναπέμψει και έχει αναπέμψει μόνο το κομμάτι που άπτεται του Ακάμα, θα έπρεπε εσείς, αγαπητοί μου φίλοι, να διερωτηθείτε γιατί. Διότι, αν αυτή η κυβέρνηση ήθελε να καταστρέψει τα θεμέλια της τοπικής αυτοδιοίκησης, θα μπορούσε με βάση το νομοσχέδιο της 10^{ης} Μαρτίου του 2020... Ειρήσθω εν παρόδω, κυρία Πρόεδρε, ήταν ξεκάθαρο από τότε τι θα γινόταν με την Πέγεια

και τα χωριά του Ακάμα και είναι από τον Μάρτιο του 2020 που η Πέγεια θα συνενώνονταν με τα χωριά του Ακάμα, αλλά κάποιος τη θυμήθηκαν στις 13 του Μάρτη, όταν τοποθετήθηκαν οι τελικές τροπολογίες. Άρα, είναι καλύτερα πρώτα να προβληματιζόμαστε οι ίδιοι, διότι υπήρχε πεδίο δόξης λαμπρόν δύο χρόνια σχεδόν πριν να συζητήσουμε και για τον Ακάμα ή όχι. Το πλέον παράδοξο όμως είναι ότι από τη μια επικαλούμαστε τα συμφέροντα οιωνδήποτε, αλλά από την άλλη, όταν ήρθαν να κάμουν την τροπολογία, τι εκαταφέραν; Γνωρίζουμε όλοι από το 1960 ότι, όταν αναφερόμαστε στις κοινότητες του Ακάμα ή στις κοινότητες της Λαόνας, αναφερόμαστε στις κοινότητες του Κάθικα, των Πάνω Αρόδων, των Κάτω Αρόδων, της Ίνειας, της Δρούσειας, του Φασλί, της Ανδρολύκου και του Νέου Χωριού. Ε, καλά, με αυτή την εν τη σοφία τροπολογία πώς τα εκαταφέραν και διαχωρίσαν τις οκτώ κοινότητες, τις τέσσερις στον δήμο Πόλης Χρυσοχούς και τις άλλες τέσσερις στον δήμο της Πέγειας; Ε, δεν ξέρω πώς μπορεί να λεχθεί διαφορετικά, εγώ το ονομάζω «διχοτόμηση». Διότι, αν θέλετε, αγαπητοί μου, να είσαστε συνεπείς σε αυτό που εγώ θεωρώ ότι μπορεί να υπάρξει εύλογος λόγος και αιτία, τότε, με αυτή την περιβόητη προχειροτροπολογία που καταθέσατε, γιατί δε συνενώσατε τουλάχιστον την Πέγεια, που επικαλείστε ότι το τριάντα τοις εκατόν ανήκει στον Ακάμα μαζί με τις οκτώ κοινότητες; Το λέω, για να προβληματιστούμε.

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Αυτή η παράταξη είναι ταγμένη να πάρει τον τόπο μπροστά και να προστρέξει σε εκείνες τις μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη ο τόπος. Αυτό θα κάνουμε και ιδού η Ρόδος, αγαπητοί μου φίλοι, συζητώντας και τη μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, να δω πώς θα αντιδράσετε και πώς νούσιμα και σκεπτικά θα οδηγηθούμε σε νέες μεταρρυθμίσεις. Ιδού η Ρόδος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Σύκα.

Λοιπόν, ψηφίζουμε.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και τρεις αποχές, η αναπομπή απορρίπτεται*. Λοιπόν, η ώρα είναι πεντέμισι. Να βάλω και το άλλο το θέμα, για να μπορέσουμε να διακόψουμε. Ακόμα δέκα λεπτά και νομίζω θα ολοκληρώσουμε. Να δούμε αναλόγως πώς προχωράμε, γιατί σίγουρα παρά τέταρτο πρέπει να διακόψουμε.

Το τρίτο θέμα τιλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον κ. Γεωργίου να μας αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2019 για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης».

(Η σχετική έκθεση)

* Λόγω της πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της ολομέλειας εκτός του κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων στα πλαίσια της λήψης έκτακτων μέτρων για αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ονούφριος Κουλλά

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Σωτήρης Ιωάννου

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Φεβρουαρίου, καθώς και στις 14 και την 21^η Μαρτίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Σάββια Ορφανίδου, Χρίστος Χριστοφίδης και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2019 για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης».

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Τη διασφάλιση της εφαρμογής των διατυπώσεων, σε περίπτωση που τα εναρμονισμένα προϊόντα μεταφέρονται μεταξύ των εδαφών τα οποία ορίζονται ως τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, αλλά εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/262 και εδαφών στα οποία εφαρμόζεται η εν λόγω Οδηγία.
2. Την τροποποίηση υφιστάμενων και την προσθήκη νέων ορισμών για σκοπούς συμμόρφωσης με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/262.
3. Τη βελτίωση των διαδικασιών και την εισαγωγή διευκρινιστικών προνοιών αναφορικά με το γενεσιουργό γεγονός του φόρου κατανάλωσης, τον χρόνο και τον τόπο όπου καθίσταται απαιτητός ο φόρος, την καταστροφή και τις ανεπανόρθωτες απώλειες των εναρμονισμένων προϊόντων.
4. Τη μη επιβολή φόρου κατανάλωσης αναφορικά με απώλειες που οφείλονται στην ίδια τη φύση των εναρμονισμένων προϊόντων, εφόσον δεν υπερβαίνουν τα προκαθορισμένα κοινά όρια αποδεκτής μερικής απώλειας, τα οποία θα καθορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την έκδοση σχετικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης.
5. Τον καθορισμό κοινού πιστοποιητικού απαλλαγής με εκτελεστική πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
6. Τη βελτίωση των διαδικασιών και την εισαγωγή διευκρινιστικών προνοιών για την αποστολή και παραλαβή εναρμονισμένων προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής, καθώς και τις διαδικασίες διακίνησής τους.
7. Την παροχή δυνατότητας χρήσης του καθεστώτος εξωτερικής διαμετακόμισης μετά το καθεστώς εξαγωγής.
8. Την επέκταση της χρήσης του μηχανοργανωμένου συστήματος για τη διακίνηση εναρμονισμένων προϊόντων τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής ή/και τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση στο έδαφος ενός κράτους μέλους και διακινούνται προς το έδαφος άλλου κράτους μέλους, προκειμένου να παραδοθούν για εμπορικούς σκοπούς.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Τελωνείων, η κυριότερη τροποποίηση που προβλέπεται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο αφορά στη διαδικασία διακίνησης εναρμονισμένων προϊόντων τα οποία υπόκεινται σε φόρο κατανάλωσης από ένα κράτος μέλος σε άλλο, ώστε αυτή να πραγματοποιείται μέσω μηχανοργανωμένου συστήματος, αντί σε έντυπη μορφή όπως ισχύει σήμερα. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο καθορισμός των αποδεκτών ορίων απώλειας που οφείλονται στη φύση των προϊόντων για σκοπούς μη επιβολής φόρου κατανάλωσης θα πραγματοποιείται μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και όχι από το κάθε κράτος μέλος όπως ισχύει σήμερα.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η Δημοκρατία όφειλε να εναρμονιστεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2021 και προς τον σκοπό αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποστείλει στη Δημοκρατία, στις 28 Ιανουαρίου 2022, προειδοποιητική επιστολή για τη μη έγκαιρη μεταφορά στο εθνικό της δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/262.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος μέλη της επιτροπής έθεσαν ερωτήματα αναφορικά με το ορόσημο εφαρμογής της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/262 και κατά πόσο στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση στη χρήση του νέου μηχανοργανωμένου συστήματος κατά τις συναλλαγές των εμπορευομένων με τις τελωνειακές αρχές σε σχέση με τη διακίνηση εναρμονισμένων προϊόντων. Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής επισήμαναν την καθυστέρηση που υπήρξε εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών στην κατάθεση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, που είχε ως αποτέλεσμα την αποστολή προειδοποιητικής επιστολής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τη μη έγκαιρη εναρμόνιση.

Σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων δήλωσε ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόσουν την Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 από τις 13 Φεβρουαρίου 2023. Ως εκ τούτου, για σκοπούς διασφάλισης της ομαλής μετάβασης, η διακίνηση εναρμονισμένων προϊόντων τα οποία υπόκεινται σε φόρο κατανάλωσης από ένα κράτος μέλος σε άλλο θα συνεχίσει να πραγματοποιείται μέσω της συμπλήρωσης των απαραίτητων εντύπων ως ισχύει σήμερα, ενώ από τις 13 Φεβρουαρίου 2023 και εντεύθεν θα παρέχεται η δυνατότητα χρήσης του μηχανοργανωμένου συστήματος.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου διαπιστώθηκε από την επιτροπή, έπειτα από υπόδειξη των υπηρεσιών της Βουλής, ότι στο νομοσχέδιο πρέπει να επέλθουν μικρής έκτασης διορθώσεις νομοτεχνικού χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Οικονομικών, υιοθετώντας τις παρατηρήσεις της επιτροπής, κατέθεσε ενώπιόν της, στις 9 Μαρτίου 2022, αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 11Α του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 11Β του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 17Α του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 17Β του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 17Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του άρθρου 17Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 19.

Τροποποίηση του Μέρους V(A) του βασικού νόμου. Άρθρο 20.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.
Τροποποίηση του άρθρου 28Α του βασικού νόμου. Άρθρο 23.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 28B. Άρθρο 24.
Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 25.
Τροποποίηση του άρθρου 109 του βασικού νόμου. Άρθρο 26.
Τροποποίηση του άρθρου 121 του βασικού νόμου. Άρθρο 27.
Τροποποίηση του άρθρου 122 του βασικού νόμου. Άρθρο 28.
Τροποποίηση του άρθρου 124 του βασικού νόμου. Άρθρο 29.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2022 Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας ποσού ύψους €17.152.646 για τη χρήση του οικονομικού έτους 2022.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2022 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ονούφριος Κουλλά

Σάβια Ορφανίδου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Ηλίας Μυριάνθους

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαρτίου και 2 Απριλίου 2022. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, συνοδευόμενος από εκπροσώπους της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (ΑΨΑ).

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Σωτήρης Ιωάννου.

Ο προϋπολογισμός της ΑΨΑ για το έτος 2022 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €17.152.646 και συνολικά έσοδα ύψους €15.067.478, τα οποία προέρχονται κυρίως από διοικητικά τέλη που εισπράττονται από φορείς διαχείρισης κρίσιμων υποδομών πληροφοριών (€8.412.512), εκτέλεση έργων για άλλα τμήματα/υπουργεία (€6.597.500) και από χορηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (€57.466).

Ειδικότερα, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2022 αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Εκπαίδευση προσωπικού/Συνεδρία, σεμινάρια και άλλα γεγονότα (€467.510).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€562.743).
3. Δαπάνες προσωπικού (€747.916).
4. Επιστροφή κρατικής χορηγίας και άλλων εσόδων (€929.872).
5. Συντηρήσεις και επιδιορθώσεις (€985.800).
6. Αγορά λογισμικών προγραμμάτων και σχετικής υποδομής (€1.643.500).
7. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/Έρευνες/Μεταβιβάσεις (€5.557.600).
8. Αγορά εξοπλισμού (€5.651.100).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Ο προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός κατά €2.085.168. Το έλλειμμα οφείλεται κυρίως στην αυξημένη πρόνοια για επιστροφή κρατικής χορηγίας, καθώς και στην πρόωθηση έργων κυβερνοάμυνας και κυβερνοασφάλειας που έχει αναλάβει η ΑΨΑ προς όφελος φορέων του κράτους, τα οποία έχουν ήδη προπληρωθεί και περιληφθεί στα έσοδα της Αρχής προηγούμενων ετών και θα καλυφθούν από το αποθεματικό της.
2. Η ΑΨΑ κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας της λάμβανε κρατική χορηγία, η οποία ανέρχεται συνολικά στα €3.605.535. Η ΑΨΑ από το έτος 2021 έχει υποχρέωση να εισπράττει διοικητικά τέλη για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της από τους φορείς κρίσιμων υποδομών πληροφοριών, ώστε να διασφαλίζεται η οικονομική της ανεξαρτησία και η αποδοτική και αποτελεσματική της λειτουργία, και να επιστρέψει σταδιακά προς το κράτος το ποσό της κρατικής χορηγίας που έλαβε.

3. Στον προϋπολογισμό προβλέπονται δαπάνες και αντίστοιχα έσοδα από κρατικούς φορείς για δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας που τους αφορούν, ωστόσο δεν έχουν περιληφθεί οι αντίστοιχες σχετικές πιστώσεις στον κρατικό προϋπολογισμό. Ως εκ τούτου, έχει περιληφθεί στο νομοσχέδιο σχετική σημείωση ώστε, πριν από την έναρξη υλοποίησης οποιουδήποτε έργου που εμπίπτει στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής, πρέπει να εξασφαλίζεται γραπτώς η σύμφωνη γνώμη του ελέγχοντα λειτουργού του αντίστοιχου αρμόδιου κρατικού φορέα και να επιβεβαιώνεται η ύπαρξη των αναγκαίων πιστώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο Επίτροπος Επικοινωνιών ανέλυσε τους στόχους και τον στρατηγικό σχεδιασμό της ΑΨΑ για το έτος 2022, τον ρόλο, τις αρμοδιότητες και δραστηριότητές της, καθώς και επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού, καταθέτοντας παράλληλα εκτενές ενημερωτικό υπόμνημα.

Περαιτέρω, ο εν λόγω αξιωματούχος ενημέρωσε την επιτροπή μεταξύ άλλων για:

1. τη δημιουργία δύο νέων δομών στην Αρχή στη βάση σχετικών ευρωπαϊκών Οδηγιών, δηλαδή του Εθνικού Κέντρου Συντονισμού Κυβερνοασφάλειας και του Κέντρου Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας,
2. την υποστελέχωση της ΑΨΑ λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών πλήρωσης των θέσεων, καθώς και της αποχώρησης σημαντικού αριθμού εκπαιδευμένων προσώπων που απασχολούνταν στην ΑΨΑ μέσω της αγοράς υπηρεσιών και
3. τη μη συμμόρφωση φορέων κρίσιμων υποδομών με την υποχρέωσή τους να καταβάλουν τα απαιτούμενα διοικητικά τέλη για τις παρεχόμενες από την ΑΨΑ υπηρεσίες.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού ζητήθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις μεταξύ άλλων για τη σχέση κόστους-οφέλους για τους φορείς κρίσιμων υποδομών από τις παρεχόμενες από την ΑΨΑ υπηρεσίες, την καθυστέρηση πλήρωσης των κενών θέσεων της ΑΨΑ, τις υπό δημιουργία νέες δομές, καθώς και για τα προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Αρχή, ζητήματα για τα οποία ενημέρωσε εκτενώς την επιτροπή ο Επίτροπος Επικοινωνιών.

Περαιτέρω, ζητήθηκε γραπτή ενημέρωση αναφορικά με τα οφειλόμενα προς την ΑΨΑ διοικητικά τέλη, στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν με σχετική επιστολή του Επιτρόπου Επικοινωνιών, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2022.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΑΨΑ για το έτος 2022.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας ποσού ύψους €17.152.646 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022. Άρθρο 2.

Είδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων του προϋπολογισμού. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 5.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων Πρώτου Διορισμού, Προαγωγής και Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Αναπροσαρμογή μισθών αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και συντάξεων συνταξιούχων βάσει του Δείκτη Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Άρθρο 12.

Μισθοδοτικές κλίμακες. Άρθρο 13.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 14.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2022 Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το πέμπτο θέμα αναβάλλεται. Σωστά, κύριε Σιζόπουλε; Είναι «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021».

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.071-2022).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
2. Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.072-2022).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
3. Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Βοθρολυμάτων, Βιομηχανικών Αποβλήτων, Περίσσειας Υγρής Λάσπης και Στραγγισμάτων στην Περιοχή Βατί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.031-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
4. Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθειά Γωνιά) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.032-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί της Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.042-2022).	Κώστα Κώστα, Γιαννάκη Γαβριήλ και Ανδρέα Πασιουρτίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
2. Ο περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.043-2022).	Γιώργο Λουκαΐδη, Αριστο Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργο Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
3. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.	Χρίστο Χριστοφίδη, Αντρέα Καυκαλιά	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού

(Αρ. Φακ. 23.02.063.044-2022).

και
Χρίστο Χριστόφια
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.244, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με το δίκτυο υδατοπρομήθειας στην κοινότητα Κόρνου. Συγκεκριμένα, λόγω απουσίας αποθηκευτικού χώρου πόσιμου νερού για κάλυψη των αναγκών των κατοίκων, σε περίπτωση βλάβης, δεν υπάρχουν τα προβλεπόμενα επαρκή αποθέματα.

Ζητούμε όπως ενημερωθούμε για τα εξής:

1. Τι μελέτες έγιναν για κάλυψη των αναγκών των κατοίκων σε πόσιμο νερό; Ποιο το οικονομικό κόστος που προκύπτει;
2. Τι λύση προτείνεται, ώστε να υπάρχει απρόσκοπτη παροχή πόσιμου νερού και επαρκή αποθέματα;
3. Ποια είναι τα χρονοδιαγράμματα επίλυσης του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.245, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Κινούσας της επαρχίας Πάφου μου τέθηκε το αίτημα για πρόσληψη συνοδού σχολικού λεωφορείου για τα τέσσερα παιδιά της κοινότητας που φοιτούν στο περιφερειακό νηπιαγωγείο.

Λόγω του ότι τίθεται θέμα ασφάλειας των τεσσάρων νηπίων της κοινότητας Κινούσας, τα οποία μεταβαίνουν με το σχολικό λεωφορείο στο νηπιαγωγείο, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μελετά το ενδεχόμενο πρόσληψης συνοδού για το εν λόγω σχολικό λεωφορείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.246, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Κινούσας της επαρχίας Πάφου μου τέθηκε το αίτημα για επίστευση των διαδικασιών για εξωραϊσμό της πλατείας της κοινότητας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία για εξωραϊσμό της πλατείας της κοινότητας Κινούσας και ποια τα χρονοδιαγράμματα που τίθενται για ολοκλήρωση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.247, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Περιστερώνας της επαρχίας Πάφου μου τέθηκε το αίτημα για ενίσχυση της αστυνόμευσης τόσο στην κοινότητα Περιστερώνας όσο και στις κοινότητες του διαμερίσματος Πόλεως Χρυσοχούς.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να ενισχύσει την αστυνόμευση στην κοινότητα Περιστερώνας, καθώς και στις κοινότητες της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.248, ημερομηνίας 7 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα πιο κάτω:

1. Σε πόσες καταγγελίες είχε προβεί ο Ουλαμός Πάταξης Λαθροθηρίας τα τελευταία πέντε χρόνια πριν από το κλείσιμο αυτού το 2019;
2. Σε πόσες καταγγελίες προέβη η αστυνομία για πάταξη της λαθροθηρίας μετά το κλείσιμο του Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας;

3. Σε πόσες περιπτώσεις μετά το κλείσιμο του Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας η αστυνομία προέβη, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Θήρας, σε καταγγελίες για πάταξη της λαθροθηρίας ανά έτος από το 2019;
4. Σε πόσες καταγγελίες έχει προβεί η Υπηρεσία Θήρας μετά το κλείσιμο του Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.002, ημερομηνίας 5 Αυγούστου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και αφού αρχικά απολογηθώ για την καθυστέρηση που υπήρξε για την απάντηση να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

- α) Όσον αφορά το σημείο 1 της ερώτησης, σχετικά με την ύπαρξη κρατικού μηχανισμού για τον έλεγχο της αντισεισμικής και γεωτεχνικής μελέτης, σημειώνεται, ότι η υποβολή των αιτήσεων για πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής προς τις Αρμόδιες Αρχές γίνεται με ευθύνη του Μελετητή του έργου, ενώ κατά τη διάρκεια της οικοδόμησης της ανάπτυξης ευθύνη έχει ο Επιβλέπων Μηχανικός για τον έλεγχο της τήρησης των όρων των εκδοθεισών αδειών. Οι Αρμόδιες Αρχές κατά την εξέταση αιτήσεων για έκδοση άδειας οικοδομής έχουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες, όπως προνοούνται στο άρθρο 8(2)(α) του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου.
 - β) Αναφορικά με το σημείο 2 της ερώτησης και το θέμα των σεισμικών συντελεστών, που χρησιμοποιούν οι Ευρωκώδικες, επισημαίνεται, ότι οι Ευρωκώδικες έχουν ετοιμαστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) και σκοπό έχουν την εναρμόνιση όλων των Κανονισμών των Κρατών Μελών για τον υπολογισμό της στατικής επάρκειας των δομημάτων καθώς και όλων των μερών που τα απαρτίζουν. Οι Ευρωκώδικες απαρτίζονται από δέκα κύρια Ευρωπαϊκά Πρότυπα, συμπεριλαμβανουν όλους τους τρόπους δόμησης και υποδιαιρούνται σε μέρη λαμβάνοντας υπόψη τη συμπεριφορά των κατασκευών στο σεισμό ή/και την πυρκαγιά. Παράλληλα, για κάθε μέρος του Ευρωκώδικα εκδίδεται από κάθε Κράτος Μέλος Εθνικό Προσάρτημα, το οποίο περιέχει Εθνικά Καθορισμένες Παραμέτρους, οι οποίες προκύπτουν και εκφράζουν τις ειδικές γεωγραφικές, γεωλογικές ή κλιματικές συνθήκες, καθώς και τα συγκεκριμένα επίπεδα προστασίας που ισχύουν στην επικράτεια του κάθε κράτους. Το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης (CYS) προέβησαν στην ετοιμασία των Εθνικών Προσαρτημάτων και την ενημέρωση και εκπαίδευση των εμπλεκόμενων Μηχανικών. Στην Κύπρο, οι Ευρωκώδικες και τα Προσαρτήματά τους τέθηκαν σε υποχρεωτική εφαρμογή από την 1/1/2012.
 - γ) Όσον αφορά το σημείο 3 της ερώτησης, σχετικά με το κατά πόσο οι τοπικές αρχές, που εξετάζουν αιτήσεις πολεοδομικής άδειας και άδειας οικοδομής, διαθέτουν έμπειρο προσωπικό με την απαραίτητη τεχνογνωσία για την αξιολόγηση των εδαφολογικών/γεωλογικών και γεωτεχνικών μελετών, σημειώνεται, ότι είναι ευθύνη των Αρμόδιων Αρχών οι οποίες εξετάζουν τις αιτήσεις και προβαίνουν στη διοικητική πράξη έκδοσης των αδειών, να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να έχουν το κατάλληλο προσωπικό, με τις απαραίτητες γνώσεις και εμπειρίες για την εξέταση των υποβληθεισών μελετών. Σημειώνεται, επίσης, ότι σύμφωνα με τους περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμούς [Κανονισμός 610(3)], ο Επιβλέπων Μηχανικός ευθύνεται για την επιβεβαίωση των εδαφολογικών δεδομένων της μελέτης για σκοπούς θεμελίωσης και δύναται, εάν το κρίνει αναγκαίο, να απαιτήσει από τον ιδιοκτήτη να αναθέσει σε ειδικούς τη διεξαγωγή εδαφομηχανικής έρευνας.
 - δ) Τέλος, να αναφέρω, ότι το θέμα που θίγεται στο σημείο 3 της ερώτησης της κ. Χαραλαμπίδου, όσον αφορά την εμπειρία και τεχνογνωσία του προσωπικού των Αρμόδιων Αρχών, το θεωρούμε εξαιρετικά σημαντικό και θα πρέπει οι Αρμόδιες Αρχές, που θα αναλάβουν στα πλαίσια της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης την αδειοδότηση της ανάπτυξης, να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες, ώστε να στελεχώνονται με το κατάλληλο προσωπικό για τον έλεγχο και την αξιολόγηση των μελετών.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 2022 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Γιάννη Καρούσου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.125, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με τον σχεδιασμό και την κατασκευή πεζοδρόμων με ποδηλατόδρομο στον παραλιακό δρόμο Μαζωτού-Ζυγίου και σύμφωνα με πληροφόρηση που είχα από το αρμόδιο Τμήμα (Τμήμα Δημοσίων Έργων) σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο δρόμος Ζυγίου-Μαζωτού κατασκευάστηκε την περίοδο 2000-2001 από το Τμήμα Δημοσίων Έργων ως οδικό έργο με την προοπτική να αναπτυχθεί μελλοντικά ως τουριστικός δρόμος με τις αναπτύξεις. Οι

σχεδιασμοί διαλαμβάνουν κατασκευή λωρίδας πρασίνου πλάτους 2 μ., ποδηλατοδρόμου πλάτους 3 μ. και πεζοδρομίου πλάτους 2 μ. στην πλευρά της θάλασσας, καθώς και κατασκευή λωρίδας πρασίνου και πεζοδρομίου στην εσωτερική πλευρά του δρόμου με αντίστοιχα πλάτη.

3. Στις περιφερειακές επισκέψεις το 2017 των Υπουργών Εσωτερικών και Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων τέθηκε αίτημα από τις Κοινότητες της περιοχής για κατασκευή του πολεοδομικού μέρους του έργου (πεζοδρόμια, ποδηλατόδρομοι, χώροι πρασίνου, υπηρεσίες κ.λπ.). Το αίτημα έγινε αποδεκτό από το Υπουργείο Εσωτερικών με την προϋπόθεση ότι οι Τοπικές Αρχές θα αναλάβουν να εξασφαλίσουν τις απαραίτητες συγκαταθέσεις από τους παρόδιους ιδιοκτήτες. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να βοηθήσει στην εκτέλεση των έργων νοούμενου ότι θα αποσταλούν οι απαραίτητες πιστώσεις. Παρακαλώ σημειώστε ότι η κατασκευή πεζοδρόμων/ποδηλατοδρόμων σε τόσο μεγάλο μήκος προϋποθέτει επίσης την ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων με αποχετευτικά έργα, υπηρεσίες, ηλεκτροφωτισμό κ.λπ.
4. Τέλος, αναφέρεται ότι το θέμα συντονίζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών το οποίο είχε δεσμευτεί να προωθήσει την εξασφάλιση των αναγκών πιστώσεων που είχαν υπολογιστεί προκαταρκτικά σε €8 εκατομ. περίπου. Εξ όσων έχουμε υπόψη μας δεν κατέστη δυνατό να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες συγκαταθέσεις.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα προχωρήσουμε σήμερα.

Να σας υπενθυμίσω ότι στις 6.00 μ.μ. θα πραγματοποιηθεί ειδική συνεδρία της Βουλής, κατά την οποία ο Πρόεδρος της Ουκρανίας κ. Βολοντίμιρ Ζελένσκι θα απευθυνθεί διαδικτυακά με ομιλία του στο σώμα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ παρά πέντε ακριβώς να είμαστε όλοι στις θέσεις μας, για να μπορέσουμε να συνδεθούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Ωρα λήξης: 5.35 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Νεοφύτου Αβέρωφ
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργιάδης Χάρης	Πάζαρος Χαράλαμπος
Γεωργίου Νίκος	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δημητρίου Δημήτρης	Σύκας Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τσιρίδου Φωτεινή
Μαυρίδης Μάριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα
Λεωνίδου Πανίκος
Μυλωνάς Παύλος
Ορφανίδης Χρίστος

Παντελίδης Χρύσης
Παπαδόπουλος Νικόλας
Σαββίδης Χρύσανθος
Σενέκης Χρίστος

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης
Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Αποστόλου Ανδρέας
Ευσταθίου Κωστής

Σιζόπουλος Μαρίνος

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης
Καρογιάν Μάριος

Μουσιούπτας Μαρίνος
Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Ατταλίδου Αλεξάνδρα
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Παπαδούρης Σταύρος

Ανεξάρτητοι

Θεμιστοκλέους Ανδρέας

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα Υγείας.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
 - α. Συμμετοχή της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, εκ των Αντιπροέδρων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), σε αντιπροσωπία του προεδρείου της συνέλευσης στις ΗΠΑ.
 - β. Επίσκεψη του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, ως Ειδικού Αντιπροσώπου για τη Συμμετοχή της Κοινωνίας των Πολιτών στην ΚΣ ΟΑΣΕ, στην Αλβανία.
 - γ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη στην αποστολή της ΚΣ ΟΑΣΕ για την παρακολούθηση των προεδρικών και των πρόωρων βουλευτικών εκλογών στη Σερβία.
 - δ. Συμμετοχή της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου σε συνεδρία του προεδρείου της ΚΣ ΟΑΣΕ στην Κοπεγχάγη.
 - ε. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρία της Επιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Παρίσι.
3. Έκθεση για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Δήμων Νόμος του 2022» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022», αγορεύσεις (Άριστος Δαμιανού, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Μαρίνος Μουσιούπτας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Χρίστος Σενέκης, Κωστής Ευσταθίου, Πανίκος Λεωνίδου, Χρύσανθος Σαββίδης, Νίκος Σύκας) και απόρριψη της αναπομπής.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2022 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

7. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η απρόσκοπτη παροχή πόσιμου νερού στον Κόρνο - Πρόσληψη συνοδού σχολικού λεωφορείου για τα νήπια της κοινότητας Κινούσας Πάφου - Αίτημα επίσπευσης των διαδικασιών εξωραϊσμού της πλατείας της κοινότητας Κινούσας - Ενίσχυση αστυνόμευσης στις κοινότητες Περιστερώνας και Πόλεως Χρυσοχούς - Καταγγελίες για πάταξη της λαθροθηρίας πριν και μετά από το κλείσιμο του Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας.

8. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ανέγερση πολυώροφων κτιρίων στην Κύπρο - Μελέτες και κόστος υλοποίησης πεζοδρόμων με ποδηλατόδρομο στον παραλιακό δρόμο Μαζωτού-Ζυγίου.

Τιμή: €3,50